

ROČNÍK XV • ČÍSLO 1

28. prosince 2020

TĚŠÍNSKÉ LISTY

INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK
MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

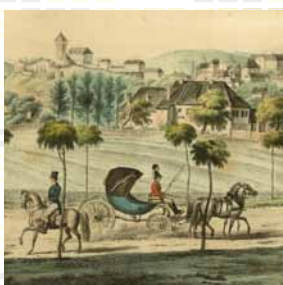

**Vážení občané, v novém roce 2021
vám přejeme pevné zdraví, štěstí a spokojenost.
Vedení města Český Těšín**

**Dotace na obnovu
historických prvků**

Strana 2

**Český Těšín
a jeho proměny**

Strana 6

**Jana Galášová
„Knihovnice MSK“**

Strana 14

**Českotěšínská sportovci
v roce 2020**

Strana 27

**KULTURNÍ
PŘÍLOHA**

ČESKÝ TĚŠÍN
www.tesin.cz

Realizace projektu „Zabezpečení dopravní obslužnosti průmyslové zóny“ jde do finále

Účelem realizace projektu je zajištění bezproblémové obslužnosti stávající průmyslové zóny a také nové části, o kterou se rozšíří. Realizací záměru došlo k rozšíření části stávající komunikace ul. Lípové, výstavbě páteřní komunikace, která zabezpečuje přístup do prostoru rozšířené průmyslové zóny a propojení nově budované páteřní komunikace s ul. Sokolovskou, kde je k tomuto propojení využito stávající parkoviště u Centra sociálních služeb. Stavba probíhala v několika etapách. Postupně došlo k rozšíření ulice Lípové a vybudování chodníku se zastávkou MHD podél areálu VOP Group, s.r.o. včetně nového veřejného osvětlení a odvodnění komunikace. Další etapa SO102 představovala vybudování nové páteřní komunikace napojené na ulici Lípovou. Mimo chodník a veřejné osvětlení je součástí stavby také točna pro komfortní a bezpečné otáčení vozidel.

Délka nově vzniklé komunikace je 400 m. Poslední etapou je objekt SO103 Stezka pro chodce a cyklisty. Tu tvoří komunikace pro společný pohyb chodců a cyklistů v úseku od páteřní komunikace na ulici Sokolovskou nedaleko parkoviště Centra sociálních služeb. V současné době probíhají do-

končovací práce, které již nebrání plnohodnotnému využívání ul. Lípové. „Je vidět, že i u nás v posledních letech dochází k významnému přehodnocení vnímání automobilové dopravy ve vztahu k životnímu prostředí a v návaznosti na zdravý životní styl. Stále více lidí, zejména těch, kteří bydlí v blízkosti svého pracoviště, využívá při cestě do zaměstnání kola. Budování stezek pro cyklisty a chodce bezesporu přispívá k zajištění jejich bezpečnosti, ale současně dává i zelenou k snadnějšímu rozhodování, zda nechat auta v garáži nebo zda vyrazit do práce na kole“ řekla starostka města Gabriela Hřebačková. Zvýšená funkčnost a nové plochy v průmyslové zóně budou sloužit současným, ale i nově přichozím investorům, kteří nabídnou občanům Českého Těšína nová pracovní místa.

(red) Foto: Archiv města Český Těšín

Program města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín pro rok 2021

Zastupitelstvo města Český Těšín na svém 13. zasedání dne 9.11.2020 schválilo již po páté vyhlášení dotačního titulu Program města Český Těšín pro poskytování účelových dotací na zachování a obnovu vybraných historických prvků v Městské památkové zóně Český Těšín. „Tento program byl poprvé vyhlášen v roce 2017 a od té doby se tak děje každoročně. V roce 2020 jsme na program schválili celkový objem finančních prostředků ve výši 300 000 Kč a stejný objem je s ohledem na dosavadní zkušenosti s programem navržen i v roce 2021“ vysvětluje místostarosta Vít Slováček.

Výloha po repasi

Dotační titul je určený na obnovu historických prvků staveb, které nejsou kulturními památkami, ale nacházejí se na území Městské památkové zóny Český Těšín. Jedná se o následující historické prvky, které vznikly do roku 1945:

- původní špaletová okna,
- druhotná okna, druhotným oknem se rozumí okna v průběhu let vyměněná za okna dřevěná, která byla na objekty instalována ve druhé polovině 20. století. Podmínkou však je, aby se tato okna nacházela v objektech, které byly vybudovány do roku 1945, a aby členění druhotných oken bylo stejné s členěním oken původních,
- původní vchodové a balkonové dveře,
- původní dřevěné výkladce,
- původní kovová zábradlí v exteriéru budov (zejm. zábradlí balkonů),
- původní zimní zahrady o dřevěné konstrukci,
- původní oplocení rodinných resp. bytových domů,
- původní zahradní altány o dřevěné konstrukci,
- původní sokly budov z kamene a umělého kamene.

Oproti předchozím létům byly do dotačního titulu pro rok 2021 nově zařazeny původní sokly budov z kamene a umělého kamene, neboť se ukázalo, že tyto prvky jsou v poměrně špatném stavu a o jejich opravu je mezi majiteli historických objektů zájem. „V minulosti byly z tohoto dotačního programu spolufinancovány repase dveří a výloh v přízemí městského domu čp. 31, v průčelí orientovaném do ul. Hlavní třída a obnova původního historického oplocení u bytového domu čp. 80 na ul. Třanovského 2“

upřesňuje místostarosta Slováček. Zájemci mají možnost podat své žádosti do tohoto programu ve lhůtě **od 4.1.2021**

Plot po obnově

do 19.2.2021, před samotným podáním je však nutno mít vydáno závazné stanovisko k zamýšlené obnově, vydané podle § 14 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění. Poskytovatel tj. Město Český Těšín se bude finančně spolupodílet na úhradě celkových uznatelných nákladů realizovaného projektu ve výši 50 %, maximálně však částkou 300 tis. Kč.

Mgr. Miroslav Morawiec,
Odbor územního rozvoje/red
Foto: Archiv města Český Těšín

Jaký byl rok 2020

Vážení občané, rok se s rokem sešel a my opět stojíme na prahu roku nového. V čase, kdy má podvědomě každý z nás tendenci bilancovat a hodnotit uplynulý rok. Jaký byl? Co se povedlo a co naopak dopadlo jinak, než jsme si přáli, co jsme mohli udělat líp a co jsme z nějakých důvodů neudělali? Otázky tohoto typu jsou naprosto samozřejmostí. Určitě se však shodneme na tom, že rok 2020 byl jiný, nebojme se použít spojení naprosto odlišný a zcela zásadní pro každého člověka. Věci a události, dosud považované za samozřejmost, začaly dostávat punc výjimečnosti a byly vnímány v jiných dimenzích. Rok 2020 ukázal, že v našem městě jsou sociální služby na velmi vysoké úrovni. Zatěžkávací zkouška, kterou si poskytovatelé těchto služeb nedobrovolně prošli, potvrdila fakt, že na území našeho města jsou tyto služby zastoupeny v ši-

Nová víceúčelová sportovní hala

Poděkování sociálním službám „Pod těšinským nebem“

rokem měřítku, ale zejména, že v nich pracují lidé, kteří odvádí odbornou práci bezchybně. Práci, která je provázána nejvyššími morálními hodnotami – úctou k člověku. Kromě pracovníků v sociálních službách nelze opomenout všechny pracovníky ve zdravotnictví a integrovaném záchranném systému. Jen těžko lze najít ta správná slova, která by přesně charakterizovala jejich profesionalitu, poslání, laskavost, maximální nasazení a odhodlání v této nelehké době.

Rovněž pracovníci škol a školských zařízení museli rychle a bezchybně reagovat na veškerá nařízení ministerstva školství v návaznosti na stávající epidemiologickou situaci. Díky flexibilitě a vzájemné kooperaci mezi školou, rodičem a žákem se vytvořil naprosto nový, zcela unikátní způsob vzdělávání, který v novodobé historii nemá obdoby. Přejme si však, aby přece jenom místo zavedených počítačových „teamsů“, docházelo ze stmelování kolektivů nikoliv prostřednictvím imaginárního světa, ale na chodbách, ve třídách, kde pojítkem mezilidských vztahů je školní zvonek a pedagog vcházející do třídy.

A pak tu máme skupinu vás všech, kteří jste stáli za pulty, vařili jídlo do krabiček, šli nezištně roušky, roznášeli poštu, doručovali balíky, pomáhali jako dobrovolníci, brigádníci, řidiči MHD

či taxíků, prostě vy všichni, kteří jste to nevzdali a pomohli, jak vám to síly a možnosti dovolovaly. Vám všem se sluší také upřímně poděkovat. Neexistuje žádná profese, do které by rok 2020 citelně a naprosto zásadně nezasáhl. Každý se musel přizpůsobit a je zřejmé, že mnohdy tato nedobrovolná změna nesla i bolestné následky. Samotná epidemie, její důsledky a nezbytná opatření měly dopad, v menší nebo větší míře, na život každého člověka.

Dobový jarmark - vzpomínka na 100 let Českého Těšína

Přesto věříme, že navzdory všem těmto těžkostem rok 2020 přinesl do života každého z nás i kus něčeho dobrého. Kus toho, co je nezbytnou součástí našeho bilancování. Ať už příchod nového člena do rodiny, radost z dětí a jejich úspěchů, sdílení štěstí s druhými nebo splnění si svého snu, ale i dobré mezilidské vztahy v rodinách, na pracovištích a všude tam, kde se pohybujeme a kde žijeme. Jsou to právě dobré mezilidské vztahy, založené na důvěře, porozumění a empatii, které pomáhají překonávat veškeré těžkosti a nástrahy současného světa. Je to otevřený dialog a snaha pomoci dobré věci. Nikoliv kritika, často přesahující hranice slušnosti, která se schovává ve virtuálním světě, ve kterém se snadněji kritizuje, než nachází smysluplná řešení.

Dokončení projektu Zabezpečení dopravní obslužnosti průmyslové zóny

Měli jsme možnost přesvědčit se a projít si zásadní životní zkouškou, ve které vyplávaly na povrch naše povahové vlastnosti. Měli jsme možnost otestovat si, kolik sounáležitosti, lidského porozumění a empatie je v každém z nás. Přesvědčili jsme se, že i přes veškeré těžkosti, které nám rok 2020 nadělil, je v lidech přece jen více toho dobrého.

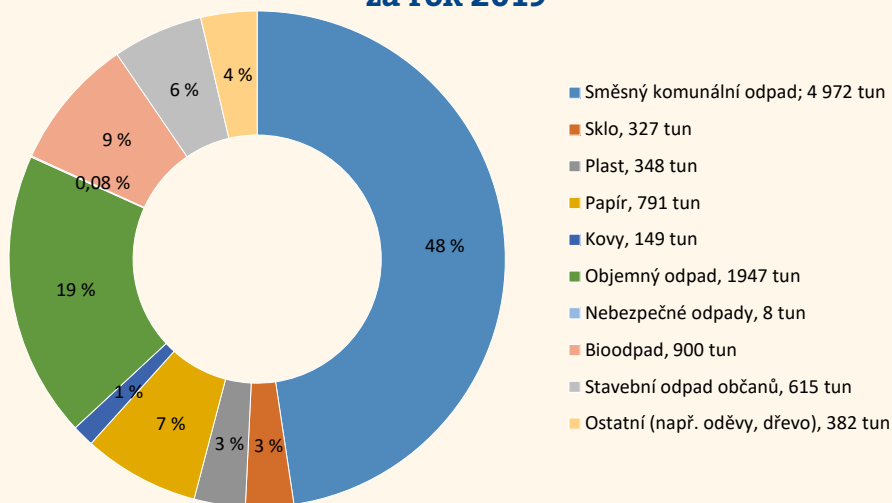
Teď vzhlížíme s obrovskou nadějí a často s mnohými předsevzetími do roku 2021, který se nám dává celý všanc. Věříme, že ten rok bude pro nás štědrý. Ať nás i naše blízké obdaruje pevným zdravím, štěstím a spokojeností v osobním a pracovním životě. Přejme si, ať když opět za rok přijde čas bilancování, ať každý z nás si může říct, že to byl dobrý rok 2021.

Vedení města Český Těšín
Foto: Archiv města Český Těšín

Odpady na začátku roku 2021 v kostce

S přijetím nové odpadové legislativy nás v následujících letech všechny čekají změny, které by měly přispět k dalšímu navýšení vytríděného odpadu. Začnou se výrazně zvyšovat poplatky za skládkování. Ty pak v roce 2029 dosáhnou téměř čtyřnásobku současné ceny. Za tunu odpadů se bude platit až 1850 korun. Přitom víme, že nyní lze vytrídit a užít až 80 % odpadů. Vzhledem k tomu, že stále v popelových nádobách a kontejnerech končí velké množství odpadů, které by šlo vytrídit, budeme občanům připomínat, jak s odpady efektivně nakládat.

Skladba jednotlivých složek odpadu v Českém Těšíně za rok 2019

Pro občany shrnujeme základní informace o odpadech následovně:

Svoz vánočních stromků proběhne v těchto termínech: 12. 1., 19. 1., 26. 1. a 2. 2. 2021, následně je firma FCC Česká republika, s.r.o. předá v Ostravě ke zpracování na dřevní štěpku. Na drobné větvičky z vánoční výzdoby lze využít i kontejnery na bioodpad, které jsou rozmístěny na území města. Prosíme občany, aby do těchto kontejnerů nevhazovali vánoční stromky. Na větvičkách i na vánočních stromcích však nesmí zůstat vánoční ozdoby a háčky.

Svoz směsného komunálního odpadu s intervalem 1 x 14 dní bude probíhat i v roce 2021 v lichém týdnu. Poslední svoz v roce 2020 se uskutečnil v 53. týdnu a následně proběhne svoz v 1. týdnu 2021. V roce 2021 bude **sběrný dvůr** otevřen v pondělí 4. ledna, provozní doba je během ledna zkrácena do 16 hodin.

Opět bude v příměstských částech probíhat **svoz pytlů s plasty a papírem**. První sobotu v měsíci se sváží plasty a druhou sobotu v sudém měsíci se sváží papír.

Svoz nádob na bioodpad o objemu 240 l začne ve 12. týdn, tj. úterní svoz bude 23. března a čtvrteční 25. března 2021, následně svozy budou v sudé týdny. Harmonogram bude zveřejněn v březnových Těšínských listech a na stránkách města. Nádoby o objemu 770 l se v zimních měsících dle klimatických podmínek sváží 1 x 14 dní, v ostatních je to 1 x týdně.

V listopadu bylo rozvezeno 20 černých nádob s oranžovými víky, které jsou určeny pro po-

užitě jedlé oleje a tuky. Plnou plastovou láhev s oleji či tuky vhodíte do černé nádoby s oranžovými víky, které jsou rozmístěny na těchto místech:

- 28. října – u nádoby na tříděný odpad (Profimarket)
 - Dolní Žukov – Frýdecká u autobusové zastávky
 - Horní Žukov – Vělopolská - parčík
 - Koňákov – ul. Koňakovská u nádoby na tříděný odpad
 - Místřovice – ul. Ostravská x ul. Na Dolinách
 - Mosty – ul. Lípová – točna
 - Stanislavice – ul. Ostravská – za restauraci Vyrušaná
 - parkoviště Kysucká
 - parkoviště u Billy – u kontejneru na oděvy
 - ul. Hornická 11 – 13
 - ul. Komenského – sídliště ONV
 - ul. Na Horkách – Sběrný dvůr
 - ul. Na Lučinách – u nádoby na tříděný odpad
 - ul. Na Nivách – u kostela
 - ul. Okružní 1 – 2
 - ul. Ostravská 46 – 48
 - ul. Pod Zvonek – autobusová zastávka u kostela
 - ul. Pražská – vedle parčíku
 - ul. Protifašistických bojovníků – u nádoby na tříděný odpad
 - ul. Tovární - u nádoby na tříděný odpad
- Další informace o odpadech naleznete na stránkách města, v sekci Životní prostředí – odpady.

*Autor Lenka Kročková,
Odbor místního hospodářství*

Od ledna 2021 zkušební provoz úsekového měření rychlosti

Město Český Těšín zahajuje od ledna zkušební provoz automatizovaného měření rychlosti. Na Frýdecké ulici byly již koncem listopadu nainstalovány kamery. Úsek měření je od autobusové zastávky „Český Těšín, stadion“ po křižovatku s ulicí Tyršovou. Podél úseku se nachází školy a přechody pro chodce. A právě ochrana chodců, jejich bezpečnost, je primárním cílem. Úsekovým měřením rychlosti se vynutí snížení rychlosti a plynulá jízda v delším území. Plynulá jízda snižuje množství nebezpečných situací. Nehledě na to, že ovlivňuje hlukovou a emisní zátěž. Pomáhá tudíž zlepšit život ve městě. Měřený úsek bude označen dopravními značkami IP 31a Měření rychlosti a IP 31b Konec měření rychlosti. Po ukončení zkušebního provozu bude zahájen ostrý provoz. Výběru technologie měření a softwaru pro zpracování dopravních přestupků předcházeli několikaměsíční průzkum trhu. Osobní návštěvy pěti měst, které používají různé technologie s odlišnými rozsahy automatizace, pomohly k jejich výběru. Kamery jsou na období dvou let pronajaty od firmy CAMEA Technology, a.s., Brno. Technologie čte registrační značky s vysokou kvalitou. Měří rychlost v celé šíři vozovky a v obou směrech. Významnou přidanou hodnotou systému je také detekce dvoustupňových motorových vozidel (motorů). K těmto kamerám je využíván software Scarabeus DMS od firmy INIT technology, s.r.o., Sehradice. Software umí hromadně zpracovávat data a automatizovaně generovat dokumenty. SW je integrován do systému spisové služby a ekonomiky. Efektivní technologické procesy snižují požadavky na lidské zdroje. Nicméně nelze úplně všechno vyřešit automatizací. Protože např. fotografie s cizími registračními značkami se budou zpracovávat individuálně. Pro zahájení úsekového měření rychlosti byli přijati tři noví zaměstnanci s nástupem od 1. 1. 2021. Dva z nich v roli přípravářů a jeden referent dopravních přestupků.

Ing. Eva Widnicová, Odbor ŽaD

MĚSTO ČESKÝ TĚŠÍN

Rada města vyhlašuje

KONKURSNÍ ŘÍZENÍ

**na vedoucí pracovní místo ředitele/ředitelky organizace
Základní škola a mateřská škola Český Těšín Kontešinec, příspěvková organizace**

sídlo: Masarykovy sady 104/21, 737 01 Český Těšín, IČO: 72545917

Předpoklady:

- odborná kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost a praxe podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- plná svéprávnost (způsobilost k právním úkonům)
- občanská a morální bezúhonnost
- zdravotní způsobilost
- znalost problematiky řízení a obecně závazných právních předpisů zejména v oblasti školství
- základní ekonomické znalosti (znalosti ve financování příspěvkové organizace)
- znalost zákoníku práce a souvisejících pracovně právních předpisů
- odborné manažerské, organizační a komunikační schopnosti, znalost práce s PC
- praxe na vedoucím pracovním místě v oblasti školství výhodou

Obsahové náležitosti přihlášky (zaslat písemně):

- přihláška (uveďte adresu, telefon, e-mail)
- úředně ověřené kopie dokladů o dosaženém vzdělání dokládající odborné kvalifikace (diplom, vysvědčení o státní zkoušce/ dodatek k diplomu, vysvědčení o pedagogické způsobilosti, osvědčení o absolvování celoživotního vzdělávání apod.)
- úředně ověřený doklad o absolvování studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti řízení školství, případně jeho doložení do 2 let od počátku výkonu činnosti ředitele školy
- strukturovaný životopis, ve kterém se uvedou údaje o dosavadních zaměstnáních a o odborných znalostech a dovednostech (např. pracovní smlouvy, zápočtový list apod.)
- koncepce rozvoje školy (maximálně 5 stran formátu A4)
- výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíců) nebo doklad o jeho vyžádání
- lékařské potvrzení o způsobilosti k vykonávání činnosti ředitele školy (ne starší 3 měsíců)
- čestné prohlášení o plné svéprávnosti (způsobilosti k právním úkonům)

Ke konkursnímu řízení budou přijaty pouze přihlášky doložené kompletními náležitostmi.

Přihlášku, životopis, čestné prohlášení a koncepci rozvoje školy vlastnoručně podepíše.

Termín pro podání přihlášek: 18. 1. 2021

Předpokládaný termín nástupu: Dohodou

Informace: www.tesin.cz

Přihlášku s požadovanými náležitostmi a doklady je nutno doručit v uzavřené obálce označené v levém horním rohu nápisem „NEOTVÍRAT – KONKURSNÍ ŘÍZENÍ – ZŠ Kontešinec“ do 18. 1. 2021 na adresu: Městský úřad Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, nebo přímo na podatelnu uvedeného úřadu do 18. 1. 2021 17:30 hod.

Přihlášky doručené po tomto datu nebudou do konkursního řízení zařazeny.

Uchazeči budou hodnoceni na základě přihlášky a řízeného pohovoru zaměřeného zejména na pedagogické aspekty práce ředitele školy, pedagogickou koncepci uchazeče, jeho představy o vedení pedagogického sboru, znalosti v oblasti trendů ve výchově a vzdělávání a schopnost koncepční práce v oblasti školství, výchovy a vzdělání.

Uchazeči dále mohou být hodnoceni také na základě jiného personálního výběru, tzv. doplňkového hodnocení, usnese-li se tak konkursní komise. Doplňkovým hodnocením může být písemný test odborných znalostí obecně závazných právních předpisů, zejména v oblasti školství, pracovně právní, správní řízení, financování příspěvkové organizace. Doplňkovým hodnocením může být dále hodnocení uchazeče psychologem pomocí psychodiagnostických metod.

Český Těšín a jeho proměny (nejen) v posledních sto letech

1. díl: Od prvních písemných zmínek do průmyslové revoluce

V následujících číslech městského zpravodaje čtenářům na pokračování přinášíme tematické příspěvky zaměřené na nástin dějin Českého Těšína, které vychází z textů publikace *Český Těšín 1920–2020*, vydané Henrykem Wawreczkou ve spolupráci s Muzeem Těšínska a ostravským územním odborným pracovištěm Národního památkového ústavu. V ní lze nalézt podrobnější informace, zajímavosti a celou řadu unikátních fotografií, map, plánů a dalšího obrazového materiálu. Je k dostání v Turistickém informačním centru.

Levobřežní předměstí starobylého knížecího města

Osídlení prostoru, jehož dějinám je věnována tato série přehledových příspěvků, probíhalo

na sklonku středověku velice pozvolna. S konkrétním označením území levobřežního předměstí Těšína se setkáváme až ve 40. letech 15. století, byť můžeme předpokládat, že zdejší pozemky knížata či jiné osoby využívaly již v předchozím století. Předměstí bylo v torzovitě dochovaných pramenech označováno jako *před Těšínem*, *za Dlouhým mostem* či u *blejchu a mezi folvarkem knížecím*. Víme tak, že areál levobřežního předměstí, jehož zástavba byla až na výjimky značně rozptýlená, začínal na východě na březích Olše, kde stál onen zmiňovaný dřevěný Dlouhý most (zhruba v místech dnešního mostu Družby), pokračoval na jihu až k hranici Svibice, na západě pak sousedil s Mistrovicemi a Mosty a na severu se Zrupnou Lhotou. Na most, který byl prostřednictvím Vodní brány

Jeden z objektů areálu hospodářského dvora Těšínské komory na ulici Mánesova, někdejší letní sídlo knížete Adama Václava, kolem r. 1930 (Muzeum Těšínska)

Těšínská knížata Vladislav II. a Přemysl II. darují měšťanu Mikuchovi pozemek ke zbudování rybníka u knížecího bělidla na levobřežním předměstí Těšína, r. 1442 (Státní okresní archiv Karviná)

vstupem do vnitřního města, navazovala komunikace probíhající přibližně v prostoru dnešní Hlavní třídy, jež se pak na konci rozdělila na silnici vedoucí dále na západ do Frýdku, na jih do Jablunkova a na severozápad do Ostravy. Druhá cesta navazující na most přes Olši mířila skrz dnešní Masarykovy sady přímo k mlýnům a valše na Brandýské a Kopernikově ulici a též ke dvoru těšínských

Piastovců. Areál tohoto dvora, vymezeného dnes průběhem ulic Mánesova, Nerudova, Komorní a Alšova, byl badateli často zaměňován s mnohem větším hospodářstvím, nacházejícím se sice v bezprostřední blízkosti Brandýsa, avšak již na katastru vsi Mosty. Tento hospodářský dvůr se rozkládal zhruba v prostoru pozdějšího školního statku a garáží na ulici Slezská. Svou produkcí a výrobní kapacitou se od konce 15. století stal důležitým zdrojem finančních příjmů i surovin nezbytných pro chod knížecího dvora.

První konkrétní doklady o osídlení levobřežního předměstí pocházejí z doby vlády knížete Kazimíra II. (1477–1528), jednoho z nejvýznamnějších těšínských Piastovců, jenž se zasloužil o značný rozkvět své domény. V roce 1496 kníže daroval svému kuchaři zahradu a v roce 1523 potvrdil těšínskému měšťanovi Janu Připivovi držbu jiné zahrady. Dokladů o různých majetkoprávních transakcích vážících se k tomuto předměstí, neúměrně narůstá od poloviny 16. století, kdy se vlády ujal kníže Václav III. Adam (1545–1579). I on

Stříbrný tříkrajcar knížete Adama Václava ražený v těšínské mincovně v r. 1607, průměr 22 mm, váha 1,79 g (Muzeum Těšínska)

využíval pozemků rozkládajících se na Brandýse a Kamenci k odměňování svých loajálních dvořanů a dalšího personálu spjatého s chodem jeho poměrně početného dvora. Stejně tak postupoval i jeho syn Adam Václav (1594–1617).

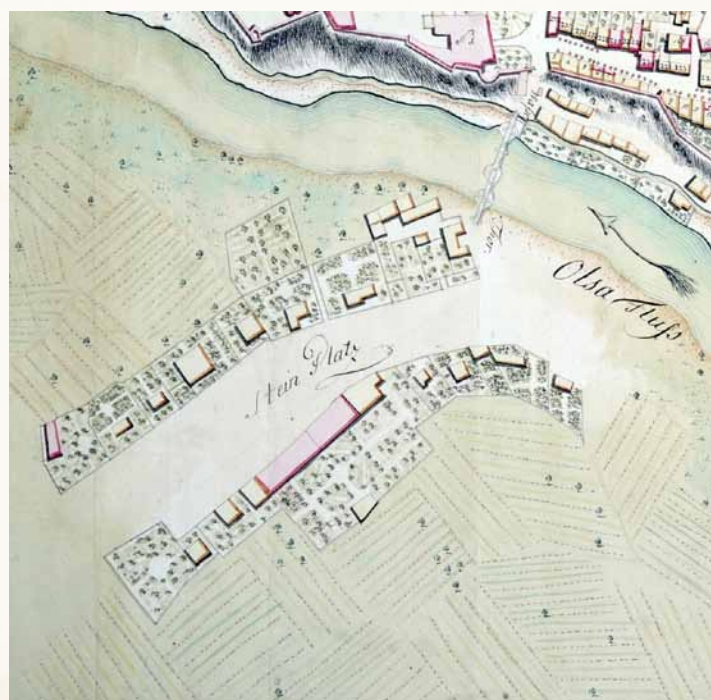
Brandýs – knížecí dvůr se zámek, bělidlo a mlýny

Zásadním pro rozvoj Brandýsa se stal umělý vodní tok, dnes již zaniklá strouha, která protínala území tohoto předměstí od jihu na sever. Tento náhon, napojený na Sadovský potok a samostatný přiváděč z Ropičanky, vedl z centra Svibice podél svahu nad Jablunkovskou ulicí, za obchodním centrem a zimním stadionem, dále po ulici Studentská a Koperníkova a ústil na konci ulice Úvozu do potoka Hrabinka. Svou vodou napájel od pozdního středověku několik rybníků, které v případě potřeby upouštěním vody zvyšovaly průtok potřebný jako hnací síla pro dva mlýny, valchu a další výrobní zařízení. Umělý vodní tok byl v prameňech označován jako „Bleicharka“ podle bělidla či „Mlýnka“, později byl znám též jako „Glajcarův potok“. První zmínka o něm pochází z roku 1442.

Voda z náhonu dodávala potřebnou energii kolům dvou mlýnů a soukenické valše. Pravděpodobně starší z obou mlýnů, podstatně však menší, se nacházel při ústí náhonu do Hrabinky nedaleko hostince Na Brandýse při ulici Úvoz. Existoval již v 16. století, můžeme

ale předpokládat, že jeho původ byl ještě starší. Druhý mlýn s mnohem větší výrobní kapacitou stával v křižení ulic Ostravská a Koperníkova. Podle dochovaných pramenů je velice pravděpodobné, že byl vystavěn jako součást knížecích majetků na počátku 17. století.

Centrálním bodem této části levobřežního předměstí Těšína se minimálně od poloviny 15. století stal hospodářský dvůr těšínských knížat. Informace o něm prameny přináší až z prvních dvou desetiletí 17. století. Jak se zdá, rozhodl se Adam Václav v této době upravit starý knížecí folvark přestavbou některých obytných objektů i hospodářského zázemí. Jedna ze zděných patrových budov se na konci života stala jeho oblíbeným místem odpočinku. Kniže si dokonce nedaleko zámku nechal zřídit oboru. Po vzoru svého otce Václava III. Adama, jenž někdy v 50. či 60. letech 16. století založil oboru na zalesněném návrší na katastru dnešní Chotěbuzi, v níž choval daňky a losy dovezené až z Litvy, nechal ohradit širší okolí potoka Hrabinky, jež poskytovalo příhodné prostředí pro jelenovitou zvěř. Jako „nová“ je obora v Hrabíně zmiňována v roce 1615 a můžeme usuzovat, že na rozdíl od starší obory v Chotěbuzi zanikla pravděpodobně v první polovině 17. století. Zámek na Brandýse se stal i svědkem posledních chvil knížete Adama Václava. Areál někdejšího knížecího dvora byl definitivně zbourán roku 1953.

Výřez z plánu Těšína Franze von Cerriniho se schematickým zaznačením předměstí Kamenec, na kterém se mj. nacházel hostinec Na Osmeku, knížecí zahrady a sklady soli (podlouhlé budovy uprostřed), r. 1775 (Oravské muzeum P. O. Hviezdoslava, Čaplovičova knižnica Dolný Kubín)

Celkový pohled na Těšín od západu. V popředí uprostřed objekt zámku na Brandýse, Ludwig Kmetty – Jan Josef Schindler, r. 1819 (Muzeum Těšínska)

Kamenec – knížecí sad, hostinec Osmek a Kontešinec

Počáteční vývoj levobřežního předměstí Těšína, jehož území později získalo označení Kamenec, rovněž úzce souvisí s knížecím piastovským rodem. V prostoru mezi dnešním nábřežím Svobody a Masarykovými sady se nacházely knížecí zahrady a sad. První zmínka o knížecím sadu pochází z listiny vydané knížetem Václavem III. Adamem roku 1545, byť lze předpokládat, že zde existoval již dříve. K jeho lokaci zajisté přispěl fakt, že návrší Hradního vrchu, na němž stával rozlehlý komplex zámeckých budov, již nenabízelo dostatek prostoru ke zřízení zahrady, jejíž plody byly knížecí kuchyni denně vyžadovány k přípravě pokrmů. K pěstování ovoce a zeleniny tak byly využity polnosti v blízkosti zámku, hned za Dlouhým mostem. Kromě pověřeného služebnictva se o obdělání polí a údržbu sadu starali poddaní z levobřežního předměstí Těšína, kteří museli několik dnů v roce plít záhony v knížecí zahradě. Sad s ovocnými stromy skýtal vhodné místo i pro trávení volných chvil členům knížecí rodiny. Ani poté, co rod těšínských Piastovců vymřel a knížectví jakožto odumřelé léno převzali z titulu českých králů Habsburkové, nepřestal sad plnit svůj původní účel.

K objektům, které se zapsaly do dějin tohoto levobřežního předměstí Těšína a povědomí o jejich existenci zakořenilo v lokální paměti obyvatel města, patřil hostinec nacházející se v bezprostřední blízkosti mostu přes Olši. Podle dnešního urbanistického řešení prostoru bychom jej mohli lokalizovat do míst, kde se nachází volná replika kavárny Avion a dům stojící za ním v Masarykových sadech č. p. 2. U mostu měl od konce středověku své obydlí rovněž vrátný, jenž střežil vstup do města, vybíral mýto a clo z dovezeného zboží prodávaného na těšínských trzích. Výhodná poloha

v blízkosti jednoho z nejdůležitějších tranzitních bodů lákala ke zřízení hostince, který by přichozím do města poskytoval možnost občerstvit se a případně přenocovat. Krčma zde byla postavena v roce 1659 a záhy se pro ni ujalo označení Osmek. Podnik byl hned v následujícím roce rozšířen o kovárnu. Podobně jako hostinec Na Osmeku zanechal výraznou stopu v dějinách předměstí, resp. města, prostřednictvím pomístního názvu Kontešinec, jeden z největších hospodářských dvorů, který se kdy na Kamenci nacházel. Nelze s jistotou říci, kdy byl tento folvark založen. První konkrétní zmínka se váže k roku 1729. Svě jméno obdržel po Dominiku Contessovi, jednom z mnoha potomků podnikavých Italů, kteří se od druhé poloviny 17. století usazovali ve městě nad řekou Olší.

Saská Kupa – arcivévodovy soukenické dílny a obydlí dělníků

Saská Kupa vznikla jako osada na počátku 90. let 18. století. Jejím zakladatelem se stal arcivévoda Albrecht Sasko-Těšínský, jehož záměrem bylo posílit skomírající soukenickou výrobu ve městě. Rozhodl proto na levobřežním předměstí města, u křižení tří císařských silnic, zčásti se nacházející v katastru Kamence i Brandýsa, vystavět na svých pozemcích 13 domů, ve kterých byli ubytováni dělníci pracující v nově zbudované komorní manufaktuře na výrobu sukna. Vedle soukenických dílen byla zřízena i valcha. V roce 1799 je zde zmiňováno 32 soukenických dílen s 31 mistry. Původní podnikatelský záměr arcivévody Albrechta sice kvůli silné konkurenci neměl příliš dlouhého trvání, avšak byl zárodkem vzniku široké ulice, která se brzy stala pomyslným centrem předměstí. Vznikla zde totiž první souvislá zástavba přízemních zděných domů.

Radim Jež, Muzeum Těšínska

Tříkrálová sbírka JINAK Na vozíčku na střechu

Není to šílenost, ale realita...

Tříkrálová sbírka, to je tradice, důvěryhodnost a zapojení mnoha dobrovolníků, které spojuje jedna věc – pomoc lidem v tíživé životní situaci. Je již zřejmé, že vzhledem ke stávající epidemiologické situaci bude jedenadvacátý ročník Tříkrálové sbírky jiný než v předchozích letech. Jakou bude mít podobu a průběh se zatím ještě neví, ale jedno je jisté – Tříkrálová sbírka bude. Ulicemi se možná nebude tradičně rozléhat tříkrálová koleda, ale „štěstí, zdraví, dlouhá léta“ a s tím spojené pozhánání do roku 2021, vám koledníci přinesou do vašich domácností i navzdory koronavirovým opatřením, ať už s rouškou nebo online.

Charita Český Těšín se připravuje na dva scénáře koledování. První počítá s tím, že koledování proběhne za dodržení všech nařízení spojených s aktuální epidemiologickou situací. V tomto případě budeme čelit další výzvě a to, sehnat dostatek koledníků/dobrovolníků, bez kterých se tradiční koledování neobejde. Již nyní víme, že oproti předchozím sbírkám bude koledníků nedostatek. Podle druhého scénáře nebudou moci koledníci vyjít do ulic a koleda proběhne pouze on-line.

Obě varianty koledování mají jedno společné – neobejdou se bez pomoci dobrovolníků a štědrosti dárců. Dárci mohou přispět bezhotovostně bankovním převodem na sbírkový účet č. **66008822/0800** s variabilním symbolem **77708002** nebo provést platbu přímo, pomocí **QR kódu** umístěného na našich stránkách, propagačních materiálech a pokladničkách, které najdete na konkrétních místech. V případě koledování můžete Tříkrálovou sbírku podpořit i tím, že se aktivně zapojíte. Ať už bude vaše podpora Tříkrálové sbírky jakákoliv, výsledek bude stejný – pomůžete lidem, kteří to opravdu nejvíce potřebují. Prostřednictvím našich charitních služeb budete oporou seniorům, lidem s hendikepem, nemocným, dětem nebo rodinám v těžké životní situaci.

V případě zájmu o koledování kontaktujte koordinátora TKS – Alinu Humel na tel. čísle: 605 205 638 nebo na e-mail: alina.humel@ceskytesin.charita.cz. Ať už sbírka proběhne podle jakéhokoli scénáře, její poselství zůstane: **„Sbírka pomůže potřebným lidem, přičemž každá koruna může tuto pomoc přinést.“**

*Mgr. Ivana Dudík Lazarovská,
Charita Český Těšín*

V Trianonu, z.s. v Českém Těšíně je možné téměř všechno.

Organizace od roku 2003 zaměstnává OZP v provozu separace pro recyklaci a digitalizaci dokumentů. Na podporu technického vzdělávání vybudoval Trianon společně s VŠB TU Ostrava, Společné výzkumné a monitorovací centrum (SVMC) se dvěma laboratořemi. Jedna je zaměřena na kybernetiku a robotiku, druhá na materiálové inženýrství. Obě laboratoře jsou moderně vybaveny a v průběhu roku se zde odehrávají pravidelné a nepravidelné vzdělávací aktivity pro mládež, ale i dospělé.

Vrcholem však je vybudování zelené střechy na SVMC. Jedná se o první veřejnou zelenou střechu v regionu. Bylo tak vybudováno centrum pro přírodovědní neformální vzdělávání. Střecha o ploše 100 m² je záhony rozdělena na sektor léčivých bylin, dekorativních

bylin, lesní louku a relaxační záhon. Kromě toho má zelená střecha řadu přínosů pro městskou infrastrukturu. Bohatá vegetace umožňuje život hmyzu, který je možno pozorovat. Na střeše je možno v plném vegetačním období sledovat množství motýlů, čmeláků, včelek a jiného hmyzu. Nejblíže to mají včelky, poněvadž jsou na střeše 4 úly. Z toho dva úly jsou pozorovací, kde je možno vidět práci a život v úlu. Na střeše je experimentální skleník.

Zelená střecha je dostupná pro všechny. Objekt je vybaven schodišťovou plošinou a rampou. Na střechu se tak dostane každý zájemce bez ohledu na limity pohybu. Na fotografiích je vidět skupina těžce postižených mladých lidí na zelené střeše.

Viliam Šuňal, TRIANON, z.s.

Foto: Archiv Trianon, z.s.

Koledující Tři králové vám přináší radost a Boží požehnání. Podarujte prosím tyto vyslance Charity Česká republika, pomůžete tak lidem v nouzi!

Děkujeme.

Tříkrálový koncert v neděli 10. ledna od 18 hodin na ČT1

DMS KOLEDA 30 (60 nebo 90)

→ na číslo **87777**

Trvalá podpora **DMS TRV KOLEDA 30 (60 nebo 90)**

→ na číslo **87777**

Cena jedné SMS je 30, 60, 90 Kč. Více na www.darcovskasms.cz

Finanční dar lze také zaslat na účet: 66008822/0800 variabilní symbol 77708002

www.trikralovasbirka.cz

[@trikralovasbirka](https://www.facebook.com/trikralovasbirka)

[trikralova_sbirka](https://www.instagram.com/trikralova_sbirka)

Jízdní řady MHD prošly dílčími úpravami

S platností od 13. prosince prošly jízdní řady městské autobusové dopravy v Českém Těšíně změnami. Pro následující období roku 2021 nedochází k rušení žádných spojů, nicméně u vybraných byl zaveden tzv. prázdninový režim. Naše MHD měla dlouhodobě nízkou frekvenci prázdninových spojů, a to v rádech jednotek, přičemž běžné jich má veřejná doprava až čtvrtinový podíl. Provedené úpravy zohlednily dlouhodobé využívání jednotlivých spojů. Nově se prázdninový režim bude týkat nejen velkých letních prázdnin, mezisvátečního vánoč-

ního období, ale rovněž jarních prázdnin.

Všechna výše uvedená opatření jsou odrazem událostí roku 2020, který nebyl pro veřejnou dopravu vůbec příznivý. Rovněž českotěšínská MHD se potýkala s následky pandemické situace, kdy její provoz byl do značné míry omezen. Celkově nižší počet cestujících, MHD zdarma, zvýšená desinfekce a další opatření způsobily na jedné straně celoroční propad tržeb a na druhé zvýšené náklady.

Ing. Tomáš Hloušek, Odbor ŽaD

Těšínské zvony – poselství naděje

Vášení a milí spoluobčané, člověku nikdy nebylo dobře, když byl sám. Člověk je tvor společenský, který má největší životní touhu po láskyplném vztahu. Koronavirová doba nás všechny uzavřela do zvláštní izolace. Nefunguje setkávání při sportovních událostech, nepotkáváme se na kulturních akcích i bohoslužby v kostelích se v poslední době odehrávají jen s omezením a dokonce ani v hospodě se chlapi pořádně nesešli. Tak rozsáhlou izolaci v celosvětovém měřítku snad lidské dějiny ještě nezažily. Pro naše seniory v domovech důchodců je toto odloučení od rodin (spolu s ohrožením koronavirem) skoro smrtelné a i nám zdravým už z toho všeho asi docela „straší ve věži“. Z věží modlitbě vám proto chceme signalizovat poselství naděje.

Dovoluji si připomenout jednu tradici, kterou jsme my vlastně také oprášili a vytáhli na světlo denní až v této době – tradici zvonění zvonic ke KLEKÁNÍ – k modlitbě. Z kostela v Masarykových sadech zní zvony pravidelně v 6:30 ráno a v 18:30 večer. My, když jsme tuto tradici oprášili ze zapomenutí, zvonili jsme v 19:00 večer, ale nyní se přidáváme i svými zvony z kostela na Rozvoji, tedy také večer v 18:30.

Kostelní zvony, které zaznívají ráno a večer, mohou být pro někoho jen otevřením a uzavřením dne. Jsou ale výzvou k modlitbě – k pokleknutí. Kam až dolehne jejich zvuk, tam jsou znamením připomínajícím potřebu modlitby. Dnes tuto potřebu vnímám velmi silně. Potřebujeme naději, že náš svět se nepropadá do beznaděje. Ale jak ji získat, jestliže jste ztratili spojení s tajemným zdrojem života? Mobily jsou vynálezem až naší doby, ale bezdrátové spojení v modlitbě je známý komunikační prostředek už odedávna.

Proto zvoníme. Chceme se v takových chvílích aspoň na chvilku spojit a volat k Bohu, modlit se za sebe v našich úzkostech, za nemocné i ty, kdo jim slouží v nemocnicích či kdekoli jinde.

Věřím, že to má obrovský dopad, i když to není vidět jako zboží v obchodě. Stále však žijeme ve světě, který Pán Bůh tak miloval, že dal svého syna, aby každý, kdo v něho věří, nezahynul ...*Bible Jan 3, 16.*

Nedávno jsem mluvil po telefonu s jedním přítelem. Přežil havárii, při níž utrpěl zlomeniny na 28 místech těla. Když jsme se loučili, ještě zvlášť vědomě mi připomínal: „Víš, když jsem byl v nemocnici a někdo mi zavolal a řekl: Modlíme se za tebe,... to byla tak obrovská posila, ...vyříd' to těm, kdo se modlí za druhé, že to nejde do prázdná“.

Možná to někteří nevíte, ale snad to i dnes někoho povzbudí. Když zazní zvony zvonic ke klekání, pak někde kolem vás se určitě někdo modlí: Za překonání pandemie, za uzdravení a pomoc pro nemocné a osamělé, za naději pro ty, kteří možná právě prožívají nějaké temné období života.

Karel Gott kdysi nazpíval dojemnou píseň: Už zvon zní z hor... Až k vám v těchto dnech dolehnou zvuky zvonů z věží těšínských kostelů, přijměte v tom neviditelné, ale skutečné přání pokoje. A nebo se přidejte. Jak kdo umí, nechte i své srdce promlouvat o své vděčnosti nebo úzkosti. Když kovové srdce naráží na stěnu zvonu, rozšíří se do daleka neviditelné vlnění – tón. A když někde v doznívání úderů kovových srdcí zvonů se pohnou jiná srdce-lidská, úžasná síla modlitby se rozšíří i našim městem. Klidně si představte, jak temná pochmurnost večerů se plní nádherným rojením andělů, kteří ty modlitby sbírají a nesou vzhůru a určitě také přináší nebeské dary dolů mezi nás.

Ty nejdůležitější věci vidíme srdcem – říkával Exuperyho Malý Princ. A měl pravdu.

*S přáním všeho dobrého
Mojmír Blažek farář ev. sboru na Rozvoji,
v Českém Těšíně*

Když je práce posláním

Znalá prostředí sociální oblasti jsem jen nedávno nastoupila k Charitní asistenci Český Těšín. Příjemně mne přivítal pozitivně naladěný kolektiv a velmi profesionální vedoucí pracovníci. Nikomu pak nechyběla velká dávka vstřícnosti a společný cíl. V kolektivu asistentek panuje skvělá atmosféra a to je nejlepší pracovní prostředí. Při zaučení jsem strádala nové zkušenosti u všech kolegyně a poznala jsem, že jim to spolu pěkně klapalo a jsou sehraný tým. Rychle mne přijaly mezi sebe a já se zde po pár dnech cítím, jako bych k nim patřila už léta. Vím, že se na ně mohu obrátit kdykoliv a s čímkoliv.

Ke klientům, kteří tvoří především starší lidi, mám velmi blízko. Vyhovuje mi práce v terénu, kde se pořád něco děje a každý den mi připraví nová setkání a zkušenosti. Nyní jsem ve fázi zaučování, poznávám nové lidi, jejich potřeby a zvyky, a protože nejsem z Českého Těšína, učím se znát také město, jeho ulice, zákoutí, instituce, dopravu. Přesto, že zde pracuji teprve krátce, řešila jsem již i krizovou situaci. Klientce, která měla náhlý zdravotní problém, jsem musela zavolat záchranku. A vězte, že to není nic jednoduchého zachovat chladnou hlavu, podpořit postiženou a zároveň vyřešit bez zaváhání nečekaný problém. Práce je to opravdu různorodá, ale především je to služba lidem, vyžaduje lidský přístup, spoustu empatie a porozumění, navíc flexibilní přístup a samostatnost. Prostě jsem si vybrala práci, která je pro mě posláním.

*Ing. Růžena Recmanová,
dobrovolnice Charity*

Svatý Martin přijel

Ve středu 11. listopadu vítala MŠ Hornická Svatého Martina. Současná situace nám však letošní 8. ročník těchto oslav zkomplikovala. Každoroční lampionový průvod byl letos dopoledne a bez účasti veřejnosti. V čele průvodu jel Martínek ze školky a i přesto, že koníčka měl hnědého a lampiony nesvítily, si to všichni radostně užili. Vyroběný lampion, omalovánka a podkovička se sladkou odměnou byl dárek pro děti jako památka na tento den.

*Marcela Andrášková, MŠ Hornická
Foto: Archiv MŠ Hornická*

Viděli jste ornitologa na drátě?

Česká společnost ornitologická pořádá každoročně pro veřejnost řadu akcí zaměřených na poznávání ptáků. Jedná se zejména o jarní Vítání ptačího zpěvu (probíhalo i v Českém Těšíně), podzimní Evropský festival ptactva nebo letní vycházky za ptáky lidských sídel. Ty si získávají mezi veřejností stále větší oblibu a v ČR se jich účastní už tisíce zájemců. Letos se odborníci rozhodli, že připraví pořady o ptácích online. Vznikl tak seriál zajímavých přednášek, který se nazývá Ornitolog na drátě a je ke shlédnutí na stránkách České společnosti ornitologické www.birdlife.cz. Stačí do vyhledávače zadat „Ornitolog na drátě“ a zobrazí se všechny díly. Aktuálně má seriál 12 dílů: 1. Čápi, 2. Určování ptáků, 3. Lidé, kteří pozorují ptáky, 4. Jiříčka, Vlaštovka nebo Rorýs, 5. Zahrada pro ptáky, 6. Čas na vaše dotazy, 7. Otravy ptáků, 8. Dravci, 9. Kukačka, 10. Ptačí rezervace ČSO, 11. Migrace, 12. Ptáci na krmítku. Z dílny České společnosti ornitologické je krásný dokument o ptácích a přírodě - Oblasti ptačí a lidské aneb Natura paradoxa, který byl odvysílán v České televizi a nyní je volně ke shlédnutí na iVysílání České televize. Stačí si do vyhledávače zadat název filmu. Kdo se chce naučit poznávat hlasy ptáků a jiných zvířat, může se podívat na stránky Českého rozhlasu <https://temata.rozhlas.cz/priroda/ptaci>. I když pro poznávání přírody jsou ideální vycházky s odborníky, díky internetu je možné se mnoho zajímavých informací dozvědět prostřednictvím výše uvedených pořadů. Díky nim můžeme vyplnit dlouhé zimní večery nebo si třeba zpríjemnit domácí karanténu. Příroda kolem nás je neskutečně rozmanitá a zajímavá. Poznávat ji může každý, kdo chce příjemně strávit volný čas. Doufáme, že se koronavirová situace zlepší a letos na jaře bude možné v našem městě pokračovat ve Vítání ptačího zpěvu.

Daniel Křenek,
Odbor výstavby a životního prostředí

Poděkování Spolku Pod Zvonek

ZŠ A MŠ Český Těšín Pod Zvonek se už léta může pyšnit kvalitní spoluprací se Spolkem Pod Zvonek, který vznikl jako sdružení rodičů a přátel školy z řad rodičů žáků současných i bývalých. Spolek úzce spolupracuje s vedením školy, naslouchá přáním učitelů a snaží se jim pomoci při realizaci akcí pro děti a žáky. Uvnitř spolku panuje tvořivý duch a dobrá nálada, což je skvělý předpoklad nových myšlenek a nápadů. Díky ochotným členům spolku naše děti a žáky vždy v době adventu navštívil Mikuláš, anděl a čert s nadílkou. V letošním roce to bylo jiné. Vzhledem ke stávající situaci jsme neočekávali žádná překvapení. Ale stalo se. Mikulášská nadílka se objevila za dveřmi s krásným přáním nejen v mateřských školách, ale v celé základní škole. Medové perníčky a ovoce udělaly všem dětem i žákům velkou radost. Nezapomněli na nás. Práci si rozdělili mezi sebe. Někdo pekl perníčky podle rodinného receptu jedné z členek spolku, další zdobili a balili. Tato soudržnost je v dnešní době, zvláště v době koronavirové pandemie, úžasná.

Touto cestou bychom chtěli poděkovat Spolku Pod Zvonek, všem rodičům a přátelům školy

za jejich úsilí, ochotu a přičinění. Chtěli bychom všem popřát hodně zdraví a štěstí v novém roce. Těšíme se na další spolupráci.

Mgr. Karin Dudová, ZŠ a MŠ Pod Zvonek
Foto: ZŠ a MŠ Pod Zvonek

Poděkování

Touto cestou bych chtěla vyjádřit upřímné poděkování rodině, přátelům a známým, kteří mi v této nelehké době věnovali pozornost s přáním brzkého uzdravení a tím podpořili v době nemoci mou psychiku. Samozřejmě velké poděkování patří všem zaměstnancům

infekčního oddělení nemocnice v Havířově za veškerou péči, kterou mi věnovali. A nemohu zapomenout ani na kuchaře, kteří vařili opravdu skvělá a chutná jídla.

S úctou Irena Balonová

Projekt „Bo sme partyja“ je v plném proudu

Na začátku října vznikl ve spolupráci Moravskoslezského kraje, Dobrovolnických center ADRA, Ostravské univerzity a společnosti Heimstaden projekt „#BOSMEPARTYJA“. V rámci tohoto projektu je možné zapojit do sociálních a zdravotnických zařízení dobrovolníky, kteří pomáhají v případě nedostatku personálu.

Zaměstnanci Dobrovolnického centra ADRA Havířov zapojili v okrese Karviná desítky dobrovolníků především do domovů pro seniory i dalších organizací a také na zajišťování nákupů potravin a léků potřebným.

Jak probíhá projekt „BO SME PARTYJA“? Zájemce o dobrovolnictví se přihlásí na e-mailové adrese: spolu2@msk.cz, kde obdrží veškeré potřebné informace. Poté probíhá on-line školení, které zabere maximálně hodinku. Po absolvování tohoto školení dobrovolníka kontaktuje koordinátorka ADRY v daném městě. Dobrovolník musí absolvovat test na covid. Pokud je výsledek negativní, dobrovolník je nejpozději do 4 dnů zařazen do příslušného zařízení, jelikož platnost testu je právě 4 dny.

Dobrovolníka si v daném zařízení převezme kontaktní osoba, která jej zaškolí, zajistí mu potřebné pomůcky a pak už je připraven pomáhat. Dobrovolníci projektu „Bo sme partyja“ pomáhají také v organizacích v Českém Těšíně, a my jim za to moc děkujeme. Budou pomáhat tak dlouho, jak bude třeba. Věříme, že klienty budou moci brzy navštěvovat i všichni ostatní. Pokud se k těšínským ADRA dobrovolníkům budete chtít přidat, velmi rádi vás vezmeme do party. Všem dobrovolníkům a vůbec všem lidem, kteří dobrovolně pomáhají tam, kde je třeba, moc děkujeme. Společně toho hodně zvládneme!

Silvie Niemczyk, koordinátorka dobrovolníků ADRA

Uživatelé domova pro seniory vyrobili vánoční dárky pro klienty pečovatelské služby

Období adventu a vánočních svátků je neoddělitelně spjato se setkáváním se s rodinou, přáteli, vzájemným obdarováváním a radostí ze společně stráveného času. I uživatelé domova pro seniory Centra sociálních služeb Český Těšín, příspěvková organizace chtěli někoho v nelehkém roce 2020 potěšit, a proto v rámci svých zájmových dílen vyrobili jako dárky pro klienty pečovatelské služby provozované Centrem sociálních služeb Český Těšín vánoční dekorace v podobě látkových sněhuláků, papírových andělů a keramických ozdob. Prostřednictvím terénních pečovatelek byly tyto dárky předány

v období adventu klientům pečovatelské služby v jejich domácnostech společně s přáním prožít radostných svátků vánočních. Obdarování klienti ocenili nejen zručností a kreativitou uživatelů domova pro seniory, ale i jejich symbolické gesto obdarovat pro ně neznámé osoby. Zaměstnanci Centra sociálních služeb Český Těšín věří, že tímto vznikla nová předvánoční tradice obdarování mezi klienty obou sociálních služeb.

*Gabriela Kuffová,
CSS Český Těšín, příspěvková organizace
Foto: Izabela Zajac, CSS Český Těšín,
příspěvková organizace*

Motoshow podpořila Stelinku

Organizátoři motoshow „Zapal to!“, která proběhla v Českém Těšíně už 5. září, darovali 5000 Kč potřebným. Organizátoři spolu se Sociálním odborem Městského úřadu Český Těšín vybrali těžce zdravotně postiženou Stelinku Štrosovou. Vzhledem k nouzovému stavu bylo rozhodnuto o předání šeku a hotovosti až v předvánoční době. Stalo se tak 8. prosince 2020 ve 14 hodin na náměstí ČSA u vánočního stromu, kdy částku 5000 Kč předal hlavní organizátor show „Zapal To!“ pan Alexander Henner. Spolek TRIANON, Alexander Henner a paní starostka Gabriela Hřebačková předala u této milé příležitosti Stelince i drobné dárky.

*Viliam Šušal, Trianon, z.s.
Foto: Trianon, z.s.*

Diskuse se zamítá

Na zářijovém jednání zastupitelé souhlasili se zařazením na program bodu „diskuse zastupitelů“. Usnesením vyzvali radu města, aby upravila jednací řád tak, aby se tento bod stal pravidelnou součástí každé schůze zastupitelů.

A ejhle, rada nepřijala potřebné usnesení. To ve výsledku znamená, že diskuse na palčivá té-

mata nebude součástí jednání zastupitelstva. Koalice to potvrdila nezařazením bodu na další jednání zastupitelstva v listopadu. Opozice v demokratické společnosti má funkci kontrolní, ke které patří právo i povinnost, klást otázky. Toto právo opozice vedení města zamítlo!

Stanislav Folwarczny, zastupitel ODS

Rostoucí význam digitalizace v období koronavirové krize

V dnešním světě stále sílí trend využívání digitálních technologií a současná situace spojená s pandemií koronaviru tento trend ještě urychlila. Digitální řešení a elektronický koloběh zpráv a dokumentů využívají nejen firmy, ale také školy, úřady i další veřejnoprávní instituce. Jak ukázala současná situace, má běžný systém využívající papírovou dokumentaci v dnešním světě značná omezení. Jakákoliv organizace, která stále využívá tento systém, musí v současnosti čelit mnoha problémům a přechod na digitální technologie je pro ni do budoucna nevyhnutelný.

Ve spolku TRIANON jsme se snažili reagovat na tento trend a v minulých letech jsme vybudovali profesionální pracoviště pro digitalizaci a elektronický oběh dokumentů. Převést do digitální podoby jsme schopni jakékoliv papírové dokumenty až do formátu A0+, ale také knihy, vázané výtisky a další. Samozřejmostí jsou i následné úpravy jako například čištění, odstranění šumu, ořez, narovnání aj. Spolek Trianon nabízí firmám a institucím toto chytré a moderní řešení jako službu, kterou je navíc možné uplatnit v režimu náhradního plnění. Naše služby už dříve využili například Moravskoslezská vědecká knihovna, město Český Těšín nebo obec Hřava. Využitím našich služeb navíc přímo podporujete zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Aktuálně na pracovišti našli své nové pracovní uplatnění tři handicapované ženy.

*Viliam Šušal, TRIANON, z.s.
Foto: Trianon, z.s.*

Na prahu nového roku

Bilancujeme minulý a děláme plány do nového. Ohlédnou-li se jako zastupitelka za uplynulý, musím s politováním konstatovat, že nám do toho nového přechází spousta restů. Netěší nás vzhled Hlavní třídy, problémy s parkováním, rozbitý můstek v Sikorově parku a v posledním období zejména kauza „dopravní terminál“, jež poukazuje na netransparentnost jednání naší radnice. Vzhledem k omezenému rozsahu článku se nemohu rozepsat více, proto vás odkazuji na facebookové profily našeho města přinášející informace o aktuálním dění u nás.

Do nového roku přeji nám všem hlavně zdraví!

Alena Hasáková, zastupitel Nezávislí

Legenda těšínského jazzu, Alois „Lucky“ Suchánek oslavil své 80-té narozeniny....

Alois „Lucky“ Suchánek

San Sebastian 68 - cena pro nejlepšího sólistu festivalu pro Luckyho Suchánka

Skvělý kytarista je v současné době nejstarším aktivním hudebníkem těšínské jazzové scény. Patří mezi zakladatele Jazz Q Český Těšín, kde společně s dalším výborným hudebníkem **Franzem Schulhauserem** patřili ke špičce našeho jazzu.

Málokdo z těch, kteří Lojzu Suchánka znají, ví, že kytara nebyla prvním hudebním nástrojem v jeho rukách. Zřejmě na přání rodičů začal hrát na housle a tak získal ty potřebné hudební základy. Já jsem ho však již poznal jako perfektně swingujícího houslistu, který hrál až nápadně ve stylu **Stephano Grapelliho**, hvězděného francouzského houslisty. A společně s Franzem, který v té době hrál výborně na kytaru, tvořili duo **Franky a Lucky** a swingovali ve stylu **Hot Club de France** už ve svých 14-ti letech.

Hrál jsem v kapele Rudy Rychtaříka a tam se nám podařilo oba tyto skvělé muzikanty v roce 1957 získat. Lojzu už jako kytaristu a Franze na klarinet. Ten se rozhodl pro klarinet zřejmě

po koncertě **Alberta Nicholase** v polském Cieszyne, ale hlavně po naší společné návštěvě koncertu amerického klarinetisty **Edmonda Halla** v Karvině. Rychtaříkova kapela hrála swingovou taneční hudbu, ale my jsme si už dávno zamilovali jazz. Po krátké spolupráci s profesorem Edou Kaimem jsme založili skupinu **Swingtet** s klavíristou **Gerhardem Tlolkou**. V tomto uskupení už mohli Lojza i Franz uplatnit své výborné improvizaci schopnosti. Lojza byl svou skvělou kytarou velkou podporou rytmiky.

Další formování Jazz Q přerušila pro náš ročník nekonečně dlouhá vojenská základ-

ní služba, 30 měsíců z důvodu krize v Karibské oblasti. Po návratu z „vojny“ se k Lojzovi a Franzovi přidal **Franta Hovjadský** na trombon a později definitivně usedl za bici **Petr Li-twora**, na basu **Ruda Marek** a začala zlatá éra Jazz Q. Skupina byla stále častěji zvána na významné jazzové festivaly nejen doma, ale i v sousedním Polsku. Lojza i Franz byli vysoce oceňováni hudebníci. Na jaře 1968 vystoupilo Jazz Q na festivalu **Jazz nad Odrou ve Wroclavi** a také v **Divadle hudby v Praze**. Výkony těšínských hudebníků neunikly pozornosti organizátorů velkých evropských festivalů a na začátku srpna 1968 byli těšínské jazzmanky

Evropská extratrída na CAJFu - Pířerov 1974

Avion srpen 2012

Lucky-Django

Jazz Q

Jazz Q v Praze

Jazz Q v San Sebastian, jaro 1968

Franky a Lucky

pozvání na jeden z nejprestižnějších jazzových festivalů v Evropě a odcestovali do španělského **San Sebastianu**. V obrovské konkurenci toho nejlepšího, co jazzová Evropa měla, bylo Jazz Q z Těšína vysoce ohodnoceno a bylo zařazeno mezi nejlepší pět skupin festivalu. Vyvrcholením však byla **cena pro nejlepšího sólistu festivalu, kterou získal právě těšínský kytarista Lojza „Lucky“ Suchánek!**

Soubor doznal v roce 1970 změn, kdy Rudu Marka na basu nahradil **Stacho Helis** a na klavír přišel hrát **Jirka Hendrych**. Následovala vystoupení v pražské **Redutě** a na domácích festivalech. Z jednoho z nich, z **Jazz festivalu ČAJF v Přerově 1974** si Lojza s Jazz Q odvezl další cennou trofej: titul **Evropská extratřída amatérských jazzových skupin**. V roce 1978 se Jazz Q dalo na dráhu profesionální a také Lucky si zkusil „profi“ hraní, ale jen krátce. Stejně jako Franz chtěl i Lojza hrát svobodně a to, co uměl a hlavně to, co cítil a měl rád. A to byl jazz. V době, kdy někteří hudebníci působili na zaoceánských lodích a doprovázeli různé umělce, za-

čal Lojza spolupracovat s dalším výborným kytaristou, **Štěpánem Gažíkem**. Štěpánova energická hra se krásně doplňovala s jemnou, až lyrickou jazzovou improvizací Lojzy Suchánka. Setkávali se na Jam session v Dziupli, kde se hraje výborný jazz, s jazzmany kolem **Zbyszka Kalety, Tomka Lasoty, Jirky Symánka, Samuela Bocky** a dalších výborných muzikantů z regionu. Lojza Suchánek má také velkou zásluhu na **vzniku jazzových večerů v Avionu**. Byl to právě on společně s Rudou Markem, kteří krátce po znovuootevření Avionu uvedli v život ty krásné páteční večery s jazzem. **Díky Lucky!!!**

Je škoda, že tu dlouhou Lojzovu kariéru v posledních letech provázely zdravotní problémy, ale doufám, že ještě dlouho budeme moci poslouchat Lojzovu kytaru. Tu, která se zasloužila o to, že Těšín se nemsazatelně zapsal do historie jazzu u nás.

Díky za všechno Lojzo, jsem rád, že jsem si také mohl kdysi s tebou zahrát.

*Keep Swinging!!!
Jirka Šindler*

Knihovna už není pouhou půjčovnou knih

Knihám se věnuje už několik desítek let. Většinu svého profesního života strávila v Českém Těšíně, od roku 1996 jako ředitelka Městské knihovny Český Těšín. Paní ředitelku Janu Galášovou jsme požádali o rozhovor ve chvíli, kdy se stala držitelkou ocenění „Knihovnice Moravskoslezského kraje“ za rok 2020.

Paní ředitelko, dovolte, abychom se přidali ke gratulantům a poděkovali Vám za dosavadní práci pro českotěšínskou knihovnu. V Českém Těšíně jste několik desítek let a podobných ocenění je už hezká řádka. Co pro vás znamená?

V oboru pracuji opravdu hodně dlouho, českotěšínská knihovna je mou třetí štací a přiznám se, že mi Těšín natolik přirostl k srdci, že si dovoluji ho považovat za své město. Ve zdejší knihovně pracuji 36 let, od roku 1996 jako ředitelka, kdy se Městská knihovna odloučila od Regionální knihovny v Karvině a stala se příspěvkovou organizací města Český Těšín. Za tuto dobu převzala Městská knihovna nebo já osobně několik ocenění, ať už to bylo z rukou ministra kultury ČR nebo předsedy SKIP ČR (Svaz knihovníků a informačních pracovníků, profesní organizace). V průběhu let jsme se dočkali i ocenění od Moravskoslezského kraje či regionálního výboru SKIP Moravskoslezského a Olomouckého kraje. Nejvíce mě těší celostátní ocenění Cena českých knihovníků, které jsem získala v r. 2018 v Praze. Vždy však říkám, že ocenění patří všem zaměstnancům Městské knihovny, kteří jsou skvělí a umí odvést dobrou práci.

Jaká byla knihovna tehdy a jaká je dnes? Dá se říct, že se z „půjčovny knih“ stala instituce poskytující také volnočasové programy pro všechny věkové kategorie?

Veřejná knihovna je prostor pro celoživotní vzdělávání, ať už je to

studium v rámci školského systému nebo individuálního zájmu. Jedině v knihovně, která uchovává informace z tištěných či elektronických zdrojů, si člověk může znalosti narychlo získané z internetu ověřit a rozšířit. Je ale nutné, umět „knihovnu používat“ a k tomu jsou tu knihovníci, kteří vás to naučí. Platí zásada, že knihovník nemusí všechno znát, ale musí vědět, kde to najít. Lidé si často myslí, že knihovník má dostatek času na to, aby si mohl všechny ty knihy, které v knihovně jsou, přečíst, což samozřejmě není pravda. To všechno dělá jaksí ve svém volném čase.

Náš obor se od začátku 90. let rychle rozvíjel. Nechtěli jsme pokračovat ve starých kolejích, věděli jsme, že knihovny mají nesmírné možnosti. Nebylo to však jednoduché. Každý knihovník si musel nastudovat spoustu nového. Postupně se knihovny přeměnily z pouhé půjčovny knih na místo, kam lidé chodí nejen za kulturou a vzděláním, ale i za společenským setkáním s přáteli, které v knihovně při různých aktivitách poznali. Knihovníci si našli každý svou specializaci, protože jednotlivé oblasti činnosti knihovny se hodně liší. Téměř všechny knihovnické můžete vidět za pultem, s čímž souvisí důkladná znalost knižního fondu, musí umět poradit a doporučit literaturu. Spoustu času věnují údržbě a aktualizaci fondu a musejí umět knihy zařadit tak, aby v nich oni sami i čtenáři potřebné informace našli.

Někteří z knihovníků se specializovali na bibliograficko-informační

činnost, která spočívá ve shromažďování různých druhů informací, vytváření kartoték a databází, podávání bibliografických informací, vydávání informačních příruček či drobných publikací.

Další knihovníci kromě každodenního půjčování knih připravují různé kulturní a vzdělávací akce, besedy pro školní mládež, literární a výtvarné workshopy, scénická čtení pro nejmenší děti, programy s knihou pro rodiče s dětmi, kulturní pořady pro veřejnost, seniory a další zájmové skupiny. Prostor v knihovně nacházejí regionální výtvarníci, zájemci o výtvarné umění, cestování či regionální historii. Hlavním zájmem knihovníků je podporovat čtení a čtenářské dovednosti u dětí, posilovat čtenářskou gramotnost. Znamená to, vzbudit v dětech lásku ke knihám, neboť kniha je cesta ke vzdělání a osobnímu rozvoji.

Dnes tedy knihovna nabízí pro seniory např. klub AKROPOL nebo studium Virtuální univerzity třetího věku. Pro rodiče s dětmi je připraven mimo jiné program BOOKSTART nebo ŠKOLA NARUBY. Spolupracujeme se Slezskou diakonií a pro handicapované spoluobčany připravujeme pravidelné aktivity. Knihovna na Havlíčkově ul. se věnuje podpoře dětského čtenářství a pro nejbližší dobu připravuje už 200 pořad z cestovatelského cyklu „Podrože bliskie i dalekie“. Multimediální knihovna ve Svitavě nabízí kromě tištěných i zvukové knihy, o které je velký zájem. A našli bychom mnoho dalšího.

Čítárna a kavárna Avion je dalším místem, ve kterém Městská knihovna Český Těšín připravuje zajímavý program a setkání. Co pro vás Avion znamená?

Ano, otevření Čítárny a kavárny Avion, kde knihovna zajišťuje její kulturní obsah, bylo významným impulsem k dalšímu posunu knihovny. Připravujeme tady různé pořady klubového typu, diskusní pořady, výstavy, koncerty, přednášky, vzpomínkové večery a to vše se zaměřením na regionální historii a podporu kulturního dědictví v Těšíně a na Těšínsku. Připravujeme pořady, které osvětlují minulost, pátráme v časech

minulých, hledáme osobnosti, které odtud vyšly a proslavili naše město ve světě. Tyto pořady jsou velmi žádané. Možná proto, že přinesou nejen poučení, ale zároveň ožví vzpomínky a jsou příležitostí k přátelskému setkávání. Takto jsme v poslední době připravili např. pořad Krajané v Bieszczadech, věnovaný těm, kteří před padesáti lety odešli do neznámého kraje v jihovýchodním Polsku, budovat nový život nebo hudební festival Ullmannovské slavnosti, který je věnován málo známému, ale o to významnějšímu těšínskému rodákovi Viktoru Ullmannovi. Jeho život poznamenaný holocaustem byl ukončen ve vyhlazovacím táboře Osvětim v roce 1944. Jsem přesvědčena, že taková osobnost si pozornost svého rodného města zaslouží. Na jeho počest jsme letos připravili II. ročník hudebního biennale Ullmannovské slavnosti, abychom ho veřejnosti představili. V rámci festivalu jsme tak mohli návštěvníky seznámit s jeho životem a tvorbou prostřednictvím koncertů, ale také diskusí nebo komentované prohlídky „Po stopách Viktora Ullmanna“ s historičkou Irenou French. Letos jsme to museli zvládnout se spoustou omezení, ale věřím, že dalšího ročníku, stejně jako spousty jiných akcí, které připravujeme, se bude moci zúčastnit mnohem více zájemců.

Kavárna Avion je mimořádné místo, které má nejen regionální věhlas. Důstojně navazuje na legendární meziválečnou kavárnu Avion z let 1933-39 a návštěvníci mohou pocítit genia loci, který je zde stále přítomen.

Děkujeme za rozhovor a v roce 2021 přejeme mnoho krásných nápadů a setkání.

(red) Foto: Archiv Městská knihovna

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Periodický tisk územního samosprávného celku | Vydává: město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO: 00297437

Šéfredaktorka: Marcela Hladká | Redakční rada: Mgr. Gabriela Hřebáčková, Ing. Vít Slováček, Bc. Tomáš Pavelek | Evidenční číslo: MK ČR E 17299

Příspěvky, inzerce, e-mail: czernekova@tesin.cz | Sazba: Jan GAVENDA | Tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Reklamace roznosu Těšínských listů do schránek: 553 035 432.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

LEDEN

2021

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

AKROPOL

ČÍTÁRNA A KAVÁRNA AVION

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO STŘELNICE

KINO CENTRAL

SVČ AMOS

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ

MUZEUM TĚŠÍNSKA

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO

KULTURNÍ MĚSÍČNÍK

V roce 2021 pro Vás připravujeme níže uvedené
kulturně společenské akce.

LEDEN

Novoroční ohňostroj

ÚNOR

Pochování basy

ÚNOR

Jarní prázdniny s filmem

BŘEZEN - ČERVEN

Pohádkové neděle

BŘEZEN - ČERVEN

Páteční koncerty v Jazzklubu

BŘEZEN - ČERVEN

Cestopisy

DUBEN

Olza music show

KVĚTEN

Mezinárodní soutěž mažoretek

KVĚTEN - ČERVEN

Koncert Jarka Nohavici

ČERVEN

Kultura regionu

ČERVEN

Svátek tří bratří

ČERVENEC - SRPEN

Prázdniny s filmem

ČERVENEC - SRPEN

Prázdniny 2021

ČERVENEC

Festival barev

SRPEN

Kino na hranici

SRPEN

Rockování nad Olzou

Nový rok vítáme s nadšením, houževnatostí a optimismem.

SRPEN

Strašidla na zámku

ŘÍJEN

75. výročí PS Slezan

ZÁŘÍ

Burčákobraní

ŘÍJEN

Podzimní prázdniny s filmem

ZÁŘÍ

Dobový jarmark

ŘÍJEN

Mezinárodní dekáda varhanní,
komorní hudby
a sborového zpěvu

ZÁŘÍ

Loutky dětem

LISTOPAD

Těšínský jazzový festival

ZÁŘÍ - LISTOPAD

Pohádkové neděle

PROSINEC

Vánoční strom

ZÁŘÍ - LISTOPAD

Páteční koncerty v Jazzklubu

PROSINEC

Česko zpívá koledy

ZÁŘÍ - LISTOPAD

Cestopisy

ŘÍJEN

Ewa fest

* změna programu vyhrazena

**LEDEN
2021**

Program **Městské knihovny** a *Čítárny a kavárny* **AVION**

AKCE*

08 **"AVION"** 17:00
PÁTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

CZYMI IN KONCERT

Hudba karpatského oblouku a okolních kopců, z Těšína přes Bukurešť a Moskvu. Horalské pastorály a koledy v jazzovém aranžmá. Kapela ve složení Radek Śmiłowski (CZ), Ivan Mišík (SK), Aneta Klimczak (PL), Natalia Bukowska (PL).

Vstupné: ZDARMA

09 **"AVION"** 8-12
SOBOTA MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
HAVLIČKOVA UL.

**CHCI K TOBĚ DOMŮ!
TVÁ KNIHA
ZABIERZ MNIE DO DOMU!
TWOJA KSIĄŻKA**

Burza knih zdarma pro dospělé i děti. Přijďte si vybrat tu svou.

Vstupné: ZDARMA

11 **"AVION"** 17:00
PONDĚLÍ ČITÁRNA A KAVÁRNA

DYSKUSYJNY KLUB CZYTELNIKÓW

Vstupné: ZDARMA

15 **"AVION"** 16:00
PÁTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

PO KOŁĘDZIE

Povídáním o koledách a vánočních tradicích vás provedou Karol Suszka a prof. Daniel Kadłubiec. Zazpívá komorní pěvecký sbor Ta Grupa. Pořádá MS PZKO Český Těšín-Sídlíště ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

20 **"AVION"** 15:00
STŘEDA MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

**LITERÁRNÍ KAVÁRNA
NEJEN PRO SENIORY
ČTENÍ NA DLOUHÉ ZIMNÍ
VEČERY**

Posezení u kávy s dobrou knihou a společným čtením.

Vstupné: ZDARMA

20 **"AVION"** 16:00
STŘEDA ČITÁRNA A KAVÁRNA

**366 - CO DEN TO
BÁSNÍČKA.
VÝBĚR Z DÍLA ROKU 2020
- AUTORSKÉ ČTENÍ**

Autor Štěpán Bonczek - Boki prezentuje svůj vztah k rodnému městu Těšín a současný pohled na život a stav doby.

Vstupné: ZDARMA

22 **"AVION"** 16:00
PÁTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

**ŽÍT SE MŮŽE, PLOUT SE
MUŠÍ - 50 LET NA ŘEKÁCH**

Beseda s autorem. Knížka Václava Helána popisuje příhody vodácké party v průběhu několika desetiletí.

Vstupné: ZDARMA

27 **"AVION"** 17:00
STŘEDA MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

**TAJEMNÉ FENOMÉNY
A PERUNŮV HŇEV**

Spisovatel, cestovatel a záhadolog PhDr. Arnošt VAŠIČEK představí své nové knihy.

Vstupné: 50 Kč, pro členy klubu AKROPOL 30 Kč

28 **"AVION"** 17:00
ČTVRTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

ZAKOCHANI W PATAGONII

Podróże bliskie i dalekie.
Prelekcja Renaty i Henryka Bilanów o podróży na południe Argentyny i Chile.

Vstupné: 40 Kč

**kdykoliv během
půjčovní doby oddělení**

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

NOVOROČNÍ ROZPOMÍNÁNÍ

Přijďte znovu objevit kouzlo novoročního přání. Vytvořte přání k novému roku nebo zanechejte vzkaz čtenářům v naší vzpomínkové kronice, jak jste trávili letošní advent, Vánoce a Nový rok.

PRO DĚTI

**11
a 25** **"AVION"** 16:00
PONDĚLKY MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
HAVLIČKOVA UL.

**KREÁČEK
VÝTVARNÝ
WORKSHOP PRO DĚTI**

Zimní dostaveníčko s výtvarkou.
Vstupné: ZDARMA

25 **"AVION"** 10:00
PONDĚLÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
HAVLIČKOVA UL.

**BOOKSTART
S KNIŽKOU DO ŽIVOTA,
KLUB „MEDVÍDĚ“**

Pro rodiče s dětmi do 3 let.

Vstupné: ZDARMA
REZERVACE MÍST NUTNÁ

25 **"AVION"** 10:00
PONDĚLÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ, SLOVENSKÁ UL.

ŠKOLA NARUBY

Akce pro rodiče a děti. Program na podporu čtení v rodině. Nové žákovské knížky - Deníčky pro děti a rodiče si vyzvednete během ledna v dětském oddělení knihovny, kde získáte další informace. Zapijte se do oblíbené celoroční soutěže, kdy děti čtou společně s rodiči.

VÝSTAVY

"AVION"
ČITÁRNA A KAVÁRNA

LANCKORONA

11. 12. 2020 - 22. 1. 2021
Výstava fotografií pořízených během fotografického plenéru ZTF-u v Lanckoroně. Pořádá Zaoziańskie Towarzystwo Fotograficzne ve spolupráci s Městskou knihovnou Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

22 **"AVION"** 16:00
PÁTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.
Minigalerie Na Plotě

**DANIEL NAGAJDÁ & SPOL.
LÉTAJÍCÍ DRAHOKAMY**

4. 1. - 26. 2.
Výstava fotografií, kreseb a exponátů motýlů z různých koutů světa.

Vstupné: ZDARMA

29 **"AVION"** 17:00
PÁTEK ČITÁRNA A KAVÁRNA

**FRANCISZEK ŚWIDER
KRESBY**

Zahájení výstavy k 110. výročí narození významného regionálního umělce Franciszka Świdera. Výstava potrvá do 27. 2.

Vstupné: ZDARMA

25 **"AVION"** 10:00
PONDĚLÍ MĚSTSKÁ KNIHOVNA ČESKÝ TĚŠÍN

**MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN**

MĚK Ostravská ul., tel. 558 746 950
MĚK Havlíčkova ul., tel. 558 711 147
MĚK Slovenská ul., tel. 558 741 548,
558 712 935
KaSC Dolní Žukov, tel. 558 712 058
www.knihovnatestin.cz

"AVION"
ČITÁRNA A KAVÁRNA

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz

LEDEN
2021

AKROPOL

AKTIVITY ROZUM POHYB LIDÉ

AKCE*

06
STŘEDA 14:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

KLUBOVÁ STŘEDA KPVO

Promítání DVD z cest klubu,
promítání filmů o umění
a umělcích - Ing. Jiří KONEČNÝ.
Pořádá Klub přátel výtvarného
umění.

Vstupné: ZDARMA

20
STŘEDA 15:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

LITERÁRNÍ KAVÁRNA NEJEN PRO SENIORY ČTENÍ NA DLOUHÉ ZIMNÍ VEČERY

Posezení u kávy s dobrou
knihou a společným čtením.
Pořádá
Městská knihovna Český Těšín.

Vstupné: ZDARMA

* Změna programu vyhrazena.
Vzhledem k omezenému počtu míst,
prosíme, rezervujte si vstupenky
v časovém předstihu.

21
ČTVRTEK 10:00

PŘÍLIŠ OSOBNÍ ZNÁMOST KINO PRO SENIORY

Komedie o lidských vztazích
režisérky Marty Ferencové.

Vstupné: 50 Kč

27
STŘEDA 17:00

Městská knihovna
OSTRAVSKÁ UL.

TAJEMNÉ FENOMÉNY A PERUNŮV HNĚV

Spisovatel, cestovatel
a záhadolog
PhDr. Arnošt VAŠIČEK
představí své nové knihy.

Vstupné: 50 Kč,
pro členy klubu AKROPOL 30 Kč

PŘIPRAVUJEME:

Městská knihovna
SLOVENSKÁ UL.

VIII. ROČNÍK VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU LETNÍ SEMESTR

kurz Mistři evropského
barokního malířství 17. století

V tomto tematickém kurzu se
postupně seznámíte s šesti
nejvýraznějšími osobnostmi
evropské malířské scény 17.
století, jejich životem a dílem,
které se nesmazatelně vrylo
do světových dějin umění.

Bližší informace:

tel. 558 741 548, e-mail:
svibice@knihovnatesin.cz
Vzdělávací cyklus přednášek
pro seniory.
Pořádá Městská knihovna
Český Těšín.

POZOR!!! OD LEDNA 2021 BUDE PROBÍHAT VÝMĚNA STÁVAJÍCÍCH PRŮKAZEK!

Aktivity pro seniory Klubu
AKROPOL organizuje Městská
knihovna, Domov pro seniory,
Městský úřad (odbor sociální
péče, odbor školství a kultury),
Klub přátel výtvarného umění,
TRIANON z.s., KaSS, Charitní
centrum pro seniory, Slezská
diakonie.

Členem Klubu AKROPOL se
může stát každý občan
Českého Těšína seniorského
věku. Průkaz člena je možno
obdržet v Městské knihovně
Český Těšín, na Ostravské ul.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
ČESKÝ TĚŠÍN

MěK Ostravská ul., tel. 558 746 950
www.knihovnatesin.cz

"AVION"
ČITÁRNA A KAVÁRNA

ČITÁRNA A KAVÁRNA AVION, Hlavní tř.,
tel. 558 711 961, www.noiva-tesin.cz

pf 2021

amos
SVČ Český Těšín

LEDEN 2021

Činnost kroužků opět zahájena!

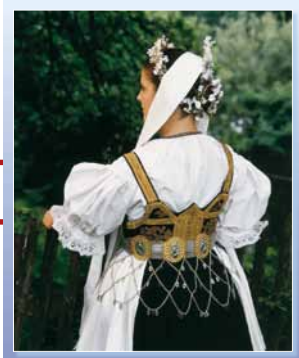
SVČ Amos od 7. prosince 2020 obnovilo činnost kroužků a souborů a řídí se hygienickými pokyny a Opatřením PES pro oblast školství. V novém roce zahájí zájmové útvary svou činnost v **pondělí 4. ledna**. Aktuální informace najdete na webových a fb stránkách.

SLEZAN... TAK ŠEL ČAS

27. 11. – 20. 1. 2021,

Galerie CFTS SVČ Amos

Výstava u příležitosti 65 let činnosti
folklórního souboru Slezan.

Děkujeme za Vaši
dosavadní přízeň a důvěru
a do nového roku Vám jménem
Střediska volného času AMOS přejeme
hodně osobních i pracovních úspěchů.

24 KARNEVAL NA LEDĚ

24. 1. 2021, 16:30 – 18:00, Zimní stadion

Masky na libovolné téma se letos sejdou na ledové ploše. Programem, v němž nebudou chybět již tradiční diskotéka, soutěže, kreativní tvoření či vyhodnocení nejlepší masky, vás provede Jana Hollá. Akce se koná ve spolupráci s HC Vlci Český Těšín. Brusle nezapůjčujeme, děkujeme za pochopení!
Vstupné: 40 Kč
Bližší informace: Michaela Gańczarczyková, tel. 703 895 546

27 FOTOGRAFIE „BESKYDY“

27. 1. 2021, 16:00, Galerie CFTS SVČ

Krása krajinné oblasti Beskyd je zachycena fotoobjektivem Martina Podžorného v různých ročních obdobích a časech. Vernisáž proběhne 27. 1. v 16 hod. v budově SVČ Amos. Výstava potrvá do 19. 2. 2021.

V případě nových epidemiologických nařízení mohou nastat změny v programech.

////////////////////////// **připravujeme** //////////////////

ZPĚVÁČEK – městská soutěžní přehlídka lidových zpěváčků | **DAGMAR KAPUSTKOVÁ** – výstava obrazů

OD TĚŠÍNA K BOHUMÍNU / OD CIESZYNA DO BOGUMINA – Prof. Karol Kadłubiec, vydavatelka Irena Cichá
a povídání o vypravěčském folklóru | **SOBOTA V AMOSU**

Středisko volného času Amos || Frýdecká 690/32, Český Těšín

WWW.SVCCAMOS.CZ

TĚŠÍNSKÉ
DIVADLO

ČESKÁ SCÉNA

© +420 734 263 918 / obchod@tdivadlo.cz

SCENA POLSKA

© +420 604 616 330 / scenapolska@tdivadlo.cz

BAJKA

© +420 725 781 299 / bajka@tdivadlo.cz

POZOR!

Chystáme výstavu věnovanou 60. výročí otevření budovy Těšínského divadla (1961). Pomozte nám! Pokud máte archivní snímky, na kterých je divadlo, jeho výstavba či místo, kde bylo postaveno, vidět, budeme rádi, pokud nám obrázky poskytnete. Oceníme také snímky z interiéru! Pokud takovými poklady disponujete, kontaktujte nás! Iva Lupková, 558 746 022 nebo tisk@tdivadlo.cz.

UWAGA!

Przygotowujemy wystawę poświęconą 60. rocznicy otwarcia budynku Teatru Cieszyńskiego (1961). Prosimy o pomoc! Jeżeli macie Państwo zdjęcia archiwalne teatru, zdjęcia z czasu budowania teatru lub miejsca, gdzie został on zbudowany, będziemy wdzięczni za przekazanie nam ich. Zdjęcia wnętrza teatru również będą mile widziane. Jeśli posiadacie takie skarby, prosimy o kontakt! Iva Lupková, + 420 558 746 022 lub tisk@tdivadlo.cz.

Staň se fanouškem Těšínského divadla - Česká scéna
a sleduj novinky a zajímavosti

Polub nas Těšínské divadlo - Scena Polska
i obserwuj nowości i ciekawostki

HISTORICKÁ BUDOVA MUZEA TĚŠÍNSKA

Hlavní třída 115/15, 737 01 Český Těšín,
+420 558 711 866, ceskytesin@muzeumct.cz
www.muzeumct.cz

Sobota 16. 1. 2021, 9–17 h
Deskohrátky v muzeu

Tematické deskové hry v prostředí, ve kterém jste je ještě nehráli

Středa 27. 1. 2021, 13–17 h
Genealogická poradna

Pátek – Sobota 29.–30. 1. 2021, 9–17 h
Seznamte se, prosím – Černá kněžna

Seznámení se s pověstí o Černé kněžně, tvořivé dílny, focení v kostýmech

ARCHEOPARK CHOTĚBUZ-PODOBORA

Karvinská 455, 735 61 Chotěbuz,
+420 552 309 133, archeopark@muzeumct.cz
www.archeoparkchotebuz.cz

Sobota 23. 1. 2021, 8–16 h
Den keramické zručnosti

Navštivte naši keramickou dílnu a naučte se základní technické postupy používané při výrobě keramických předmětů. Čeká na vás ruční tvorba keramiky a točení na hrnčířském kruhu.

AKCE
LEDEN
2021

PROGRAM AKCÍ LEDEN 2021

1.1. - 31.1.

Středa, pátek, sobota, neděle

VEŘEJNÉ BRUSLENÍ

⚡ Zimní stadion ⚡

Středa	10:00 – 11:30 15:30 – 17:00
Pátek	15:30 – 17:00
Sobota	14:00 – 15:30
Neděle	8:30 – 10:00 14:00 – 15:30

Ve dnech 16.-17.1. se veřejné bruslení nekoná.

Pořadatel: SÚZ

Vstupné: 30 Kč

Více info: www.suzct.cz

Domácí utkání HC Wolves Český Těšín

⚡ Zimní stadion ⚡

⌚ 17:00 **Neděle 3.1.**

HC Wolves - HC Bohumín

⌚ 18:00 **Středa 13.1.**

HC Wolves - TJ Horní Benešov

Pořadatel: HC Wolves Český Těšín
Více info: Aktuální rozpis utkání bude dle epidemiologické situace zveřejněn na www.ctwolves.cz

Sobota 30.1.

⌚ 10:00, 12:00, 14:00

ZIMNÍ FOTBALOVÝ TURNAJ

⚡ SPORTOVNÍ AREÁL FRÝDECKÁ ⚡

5. ročník zimního fotbalového turnaje mužů „O pohár SÚZ“ bude zahájen poslední lednový víkend. FK Český Těšín odehraje svá utkání v pátky od 17:00 hod. Další zápasy budou probíhat v soboty. Rozpis všech utkání bude zveřejněn na webu a může se měnit v závislosti na termínech soutěží účastníků.

Pořadatel: SÚZ

Info: www.suzct.cz

So 30.1. ⌚ 08:30

ZPÁTKY DO KONDICE

⚡ SPORTOVNÍ HALA ⚡

Všechny ženy potřebují občas povzbudit a dodat energii, proto jsme pro Vás na úvod roku připravili Den v pohybu. S profesionálními lektorkami si užijete latino dance, jumping, jógu, bodyform i další druhy cvičení. Společně se dostaneme zpět do kondice!

Přijďte si „dobít si baterky“
Muži jsou také vítáni

ZPÁTKY DO KONDICE

Den v pohybu

Datum: 30.1.2021
Čas: 8:30 – 15:00 hod
Kde: víceúčelová hala na Svojsíkové v Českém Těšíně

Můžete se těšit na:
Iveta Kuchová, Kateřina Křiváková,
Zdena Šafářová, Saneli Strugová,
Emilia Bury

POŘADATEL:
www.harmonieteladuse.cz
SÚZ ČESKÝ TĚŠÍN
CENA: 600 Kč
REZERVACE: 608 713 042
PLATBA NA ÚČET: 246943607/0300

LATINO DANCE, JUMPING FITNESS,
JOGA, MOBILITA & CORE, BODYFORM,
ZDRAVÍ & KRÁSA

Pořadatel: Harmonie těla a duše
SÚZ
Info: www.harmonieteladuse.cz

16.1. - 17.1.

Sobota, neděle od ⌚ 8:00

VELKÁ CENA ČESKÉHO TĚŠÍNA

⚡ Zimní stadion ⚡

Velká cena Českého Těšína v krasobruslení je soutěží Českého poháru a každoročně se zúčastní okolo 100 závodníků. O medaile budou bojovat také závodníci z Českého Těšína. Časový program jednotlivých kategorií bude zveřejněn na webu a nástěnce zimního stadionu.

Pořadatel: TJ Slavoj Český Těšín - oddíl krasobruslení
Více info: www.krasotesin.cz

V souvislosti s epidemiologickou situací je změna programu vyhrazena.

SPRÁVA ÚČELOVÝCH ZAŘÍZENÍ PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Městské koupaliště

Hornická 1858, 737 01 Český Těšín

Zimní stadion

Svojsíková 1860, 737 01 Český Těšín

Sportoviště Frýdecká

Slovenská 2062, 737 01 Český Těšín

Sportovní hala

Svojsíková 2119, 737 01 Český Těšín

🌐 www.suzct.cz

☎ +420 731 401 775

✉ info@suzct.cz

**LEDEN
2021**

Výroční sezóna Pěveckého souboru Slezan

Mgr. Pavel Rusek

V roce 1945 vznikl v poválečném Českém Těšíně smíšený pěvecký soubor Slezan a to při Slezské matici osvěty lidové. Už tehdy vznikl na tradici prvorepublikového pěveckého sboru „Před Těšínem“. Tento smíšený pěvecký sbor se nezapomenutelně zapsal do tehdejšího života a je jeho součástí

dodnes, neuvěřitelných 75 let. Mezi nejvýraznější dirigentské osobnosti tohoto sboru patřil bezesporu pan Pavel Rusek, který řídil sbor od roku 1954 – 1996. V roce 1966 zakládá Těšínský vokální festival, který je pořádán dodnes a od roku 2015 nese jméno právě po panu Pavlu Ruskovi. Druhým nejdéle působícím sbormistrem byl pan Petr Jonszta, který se sboru věnoval v letech 2002 – 2018. V roce 2018 se pak práce ujímá Kamila Kurníková, která sbor vede dosud, za klavírního doprovodu paní Jarmily Žilkové. V roce 1970 čítá soubor už okolo 100 členů a kvůli operativnosti a širokému záběru činnosti se rozděluje na Pěvecký sbor Slezan a Folklórní soubor Slezan, který je dnes znám pro svou taneční a lidovou tvorbu, jenž slaví úspěchy

v celém světě. Pěvecký sbor pak pokračoval ve své ryzí sborové linii a pracuje na repertoáru, který dnes čítá téměř 400 skladeb – od lidových skladeb až po díla klasická či současnou vážnou tvorbu. Sbor se v minulosti zúčastnil několika zahraničních i domácích festivalů, získal mnoho ocenění, a pravidelně zpíval o vánočních svátcích Českou mši vánoční Jana Jakuba Ryby. V roce 2019 se sbor zúčastnil zahraničního festivalu MRF Lago di Garga Music festival, odkud si přivezl stříbrné pásmo.

Dnes má tento soubor 56 zpěváků z Těšína a blízkého okolí a nejen to. Za zpěvem dojíždí lidé téměř z celého kraje. Sbor funguje díky podpoře Kulturního a společenského střediska Střelnice. A jelikož nejen práci živ je člověk, sbor se setkává

Petr Jonszta

i při mnoha jiných než koncertních příležitostech. Pravidelně jezdí na soustředění, pořádá mikulášskou či oslavy závěru sezóny, aj. Koncertní sezóna 2020/2021 je sezónou výroční, sbor v ní oslaví svých 75 let od vzniku. Pro své posluchače připravoval s pílí, již od jara, velký Výroční koncert, který připadal na 16. 10. 2020. Měl se konat v Těšínském divadle a spolu se Slezanem měly toto krásné výročí oslavit i spřátelené soubory jako Komorní sbor Slezské univerzity, Folklórní soubor Slezan anebo komorní ženský sbor CZKW z Trince. Celé léto bylo věnováno přípravám, zpívalo se až dvakrát týdně, program byl bohatý a očekávání velká. Bohužel, opatření zakazující kulturní a zejména pěveckou činnost překazila naše snažení a koncert se neuskutečnil. Zatím trpělivě vyčkáváme a doufáme, že koncert pro naše milé posluchače budeme moci uskutečnit ještě v rámci této výroční sezóny. A v co doufáme ještě víc? Že se brzy bude moci začít zpívat, aby zase zpěv mohl znít celým Těšínem právě o Vánocích. Všem posluchačům i podporovatelům děkujeme za jejich přízeň a věříme, že se brzy společně setkáme! A pokud je mezi vámi nadšenec do zpěvu, naše dveře jsou vám otevřeny.

Kamila Kurníková, sbormistr
PS Slezan / Foto: Archiv PS Slezan

Folklórní soubor Slezan přeje všem svým příznivcům úspěšný a šťastný rok 2021!

U příležitosti 65 let výročí souboru vydává Slezan CD pod názvem

„Povjdz sercu memu...“,

jehož křest proběhl **15. 12. 2020** v komorní atmosféře online formou.

Kontakt pro zájemce o CD: Renata Urbančíková
Tel.: **+420 606 730 500** | e-mail: fsslezan@seznam.cz

„Kousíček pravdivé historie je tak vzácná věc, že si jí musíme velice vážit.“ Thomas Jefferson 3. prezident Spojených států amerických 1743–1826

Český Těšín - stalo se před 88 lety – 1. část

Nádražní třída 1936

Vážený čtenáři, sahám po pamětní knize Českého Těšína sepsané v roce 1933 tehdejším místním kronikářem Antonínem Landsfeldem. Probírám se dobovými fotografiemi, ze kterých sálá klid a mír, přestože rok 1933 ve světě i u nás klidem příliš nevynikal. Tím, že se v lednu téhož roku stal v Německu vrchním kancléřem Adolf Hitler, započaly na našem území první provokace za strany Národní obce fašistické. Ty se stupňovaly, když 27. února lehl popelem říšský sněm v Německu. V tehdejším Československu kulminovala dosud největší nezaměstnanost, jakou mladá republika ještě nezažila. A co se událo v našem městě Českém Těšíně, se vám nyní pokusím převyprávět.

Usnesením městského zastupitelstva v Českém Těšíně v roce 1932 byl vedením české části městské kroniky zvolen Antonín Landsfeld, narozen v Malenovicích okres Uherské Hradiště. V Těšíně bydlel od roku 1883, kde vyučoval dějepis a zeměpis. Později se stal ředitelem českého reálného gymnázia v Orlové a následně školním inspektorem pro české měšťanské školy. A nyní se už ponořme do faktů a statistik, které se v našem městě odehrály před 88 lety.

Koncem roku 1932 obnášela plocha Českého Těšína 398 hektarů, 87 arů a 26 metrů čtverečních z níž měl Brandýs 321 ha a 85 arů (převážně pole a louky). Zbytek plochy zabíral Kamenec, který byl oproti Brandýsu více zastavěn. Město mělo 41 ulic, z toho byly i třídy např. Frýdecká, Střelníční, Bedřichova (Štefánikova), Ostravská, Hrabinská nebo Nádražní třída. Hlavní a nejživější třídou byla Saská kupa (Hlavní tří-

da). Začínala od Hlavního mostu (dnešní most Družby) směrem jihozápadním až ke trati Košicko-Bohumínské dráhy a za touto tratí navazovala na Frýdeckou třídu (dnes Frýdecká ulice). Obě třídy - ulice jsou součástí dřívější císařské silnice vedoucí z Bílska, Těšínem do Frýdku. Za tratí odbočují od Frýdecké třídy směrem zá-

padním Ostravská třída a jižním Jablunkovská třída. Saská kupa byla od roku 1889 spojena s těmito třídami přejezdem přes železniční trať opatřeným ochrannými závorami. Po dokončení výstavby Košicko-Bohumínské dráhy byly tyto závory nahrazeny podjezdem pojmenovaným po tehdejším starostovi Těšína Dr. Janu

Masarykovy sady 1933. Zdroj: Petr Molitor

Hlavní most 1933. Zdroj: SOKA

Nádrž Hrabina - šedesátá léta. Zdroj: Petr Molitor

Demlovi „Demeloch“, nebo také Demelova díra.

Nejstarší a nejoblíbenější sady českotěšínského obyvatelstva jsou Masarykovy sady dříve nazývané Albrechtovým stromořadím. Byly založeny již v roce 1813 lesmistrem arcivévody Albrechta Sasko-Těšínského. V té době zaujímaly plochu zhruba přes jeden hektar. Později zde přibýlo elektrické osvětlení a Schillerův pomník, jenž se nacházel ve východní části a pomník padlým vojákům z Těšína, kteří padli během první světové války, stojícím v západní části sadů.

K delším procházkám volilo obyvatelstvo města odedávna lesík Hrabina ležící západně od města po obou stranách pohraničního potoka Hrabinky. Na území města Českého Těšína, na pravém břehu Hrabinky, leží jen jeho část. Část ležící na levém břehu již patřila obci Mosty u Českého Těšína. Tehdejší ředitelství státních lesů a statků povolilo v zastoupení československého státu od roku 1931 až do odvolání přístup obyvatelstvu do Hrabiny po obou stranách Ostřavské silnice na území obce Mosty za uznávací poplatek 20 korun

ročně. Vyloučeny byly pouze louky patřící hospodářské správě Mosty. Město Český Těšín pak obdrželo povolení postavit v těchto místech lavičky a využívat les pro oddech obyvatelstva. V té době se také v Hrabyni nalézalo veřejné koupaliště a tenisové hřiště.

Oblíbené byly i sady na Střelnici, vystavěné v roce 1888, které město Těšín získalo do svého majetku až v roce 1897. V přední části sadů se nacházela zahradní restaurace, kde se Těšíňané během letních měsíců scházeli na různých kon-

certech a slavnostech. Další sady pak byly zřízeny v roce 1932 před budovou Okresní nemocenské pojistovny (poliklinika) nazvané Komenského sady.

Pamětní knihy, ze kterých převážně čerpám a přepracovávám do literární podoby je nutno brát jako informace, které se nemusí opírat o historická fakta. Pověštinou jsou zapsány s určitým časovým odstupem a pisatel sám je ovlivněn dobou a svým pohledem na dění, které popisuje.

Milan Čierny

Frýdecká třída 1933. Zdroj: Petr Molitor

Fejeton s vůní benzínu

Od roku 1918 ušel český automobilismus pořádný kus cesty, který neminul ani naše město. Spalovací motory překrásných veteránů, jenž se proháněly po těšinských ulicích 15 kilometrů za hodinu a mimo město neuvěřitelných 45, potřebovaly dost často doplňovat palivo. No, a to mne vlastně přivedlo na myšlenku, ponořit se hluboko do těšinské historie a zjistit něco o úplných začátcích prodeje pohonných hmot v Těšíně potažmo o tom, jak to v Těšíně, vlastně s automobily bylo. S rozvojem dopravy bylo třeba myslet i na výuku řízení a dát jí nějaký základní legální rámec. První počín z dnešního pohledu působí možná legračně. Bylo rozhodnuto, že učít se řídit motorové vozidlo mohl kdokoli a kdekoli

Auto dílna Tománek na Dukelské ul. rok 1925. Zdroj: David a Ola

Benzinka na Nádražní kolem roku 1922. Zdroj: Petr Molitor

liv za stanovený poplatek 33,20 Kč. Mimochodem na tu dobu to nebyly malé peníze, když si představíme, že měsíční platy průměrných zaměstnanců se v prvních letech po nabytí samostatnosti pohybovaly mezi 135 a 260 korunami měsíčně. V roce 1920 vozový park přesáhl v tehdejší Československu úctyhodné číslo 7000 osobních

Auto Tománek

1925 Viaduktová ul. Čerpací stanice. Zdroj: Fotopolska

a nákladních automobilů. Jak rostl provoz, zvyšoval se i počet nehod. Hlavně to byly střety vozidel, ale přibývalo i zraněných nebo usmrčených chodců. V roce 1923 tak došlo k více než 1000 dopravním nehodám, z toho bylo 11 tragic-

kých. Pohonné hmoty čerpali majitelé vozidel u benzínových stanic neboli čerpadel pohonných hmot, kterých v roce 1930 bylo na území Československa tři tisíce. A tady začalo mé pátrání po tom, kolik se těch stanic nacházelo v našem městě.

Možná nebude na škodu začít u ropy. Už v roce 1887 vznikla v No-

vystavěna malá továrna na hnací řemeny (N. P. Tatra) na dnešní Dukelské ulici. Ta však byla po rozdělení města zrušena. V roce 1924 objekty koupil Pavel Tománek a jeho syn tady roku 1925 vybudoval „Dílny na opravu motorových vozidel - Auto Tománek“. Už o rok dříve (1924) zřídila firma na Viaduktové ulici prodejnu autosoučástek a příslušenství pro jízdní kola. Toho využila v roce 1925 firma NAFTASPOL a postavila v Českém Těšíně historicky první benzínovou pumpu, kterou provozoval pan Tománek. Pravděpodobně jako druhou benzínovou čerpací stanici v Českém Těšíně lze označit tu, která stávala v období let 1930-1938 u restaurace Na Brandýse. V té době se už prodával benzín, jehož kvalita se nově začala měřit oktanovým číslem. Lze se tedy domnívat, že se jednalo už o 60 oktanový produkt. Podle dobových fotografií se v Českém Těšíně v třicátých letech minulého století nacházelo ještě jedno, třetí čerpadlo pohonných hmot, a to na Nádražní ulici poblíž hotelu Crystal, dnešní Slezský dům. Tři benzínové stanice na město Český

Benzínová stanice na Brandýse. Zdroj: Fotopolska

vém Bohumíně (Neu Oderberg) jedna z prvních rafinérií ropy v důsledku velké poptávky po petroleji, parafínu a mazacích hmotách. V roce 1904 vznikl klub Českých motocyklistů v království českém, který pro své členy dohodl cenu 40 haléřů za kilogram benzínu. Ano čtete dobře, benzín se v té době neprodával na litry, ale na kilogramy. Automobilová doprava se začala rozrůstat, spotřeba pohonných hmot stoupat a cena za 1 kg benzínu se v roce 1913 vyšplhala až na 72 haléřů za benzín a 28 haléřů za naftu. Přibližně v této době byla

Těšín v prvorepublikové době je poměrně dost, přesto se můžeme podle dostupných informací domnívat, že jich mohlo být i více. Bohužel pamětníci, kteří by nám tuto domněnku mohli potvrdit už mezi námi nejsou.

Náměty k mému povídání mi poskytl odborné publikace a historické časopisy, kniha Český Těšín ve staré fotografii od Jiřího Nováka a SEZNAMNATIVE.

Milan Čierny, předseda
Letopisecké komise
Foto: Archiv Milan Čierny

Když sportovní plány změnila pandemie

Tělovýchovná jednota Slavoj, která nabízí sportovní vyžití v několika sportovních oddílech, se musela v roce 2020 vyrovnat s mnoha změnami a omezeními, která přinesla mimořádná opatření v době pandemie. Uzavřely se tělocvičny, sportoviště a pro mnohé sportovce to znamenalo, že nebudou mít možnost ukázat, co natrénovali v období příprav na své turnaje či zápasy. Přestože pro ně uplynulý rok nebyl nijak jednoduchý, dokázali město Český Těšín příkladně reprezentovat a dovést domů ne jedno ocenění.

Oddíl tenisu na jaře největší základy minuly. Brigáda před zahájením sezóny proběhla ještě v rouškách, ale pak už mohli všichni členové oddílu na plno trénovat a odehrát upravená mistrovská utkání. Oddíl nejlépe reprezentovali v kategorii babytenis **Denis Konderla**, za starší žákyně a dorost **Hana Macurová** a **Michalina Ondrzejek** a za dorost **Šimon Špirka**.

Nedařilo se **oddílu plavání**. Koronavirová krize a zavřený bazén naprosto narušily systém výuky, trénovalo se pouhé dva měsíce a soutěže se nekonaly. Přestože většina turnajů odpadla také **badmintonistům**, v těch zbývajících příkladně reprezentovali a pro svůj oddíl dosáhli na význam-

né úspěchy. Postarali se o ně **Matěj Rzeplinski** (vítěz Slovak Youth 2020 - turnaj evropského okruhu U17) nebo junior **Patrik Míra** (vítěz krajského přeboru dospělých ve čtyřhře a postup na MČR dospělých). A družstvo **oddílu šachu** zůstalo jen kousek za branami extraligy. Z důvodu uzavření hranic s Polskem, chyběly týmu klíčové opory. Přesto můžeme považovat za úspěch 3. místo A družstva v 1. lize a udržení B družstva v krajské soutěži. Bronzovou medaili získal na mistrovství světa družstev seniorů **Ladislav Langner**. Z mistrovství republiky dovezla 5. místo **Magdaléna Miturová**.

Přestože měli **šermíři** několikaměsíční tréninkový výpadek, podařilo se **Václavu Sokolovi st.** vybojovat na MČR 1. místo v kategorii fleret, 3. místo v kategorii kord. **Václav Sokol** se umístil na 7. místě ČP žáků. **Oddílu volejbalu** se podařilo postavit družstvo žen v okresním přeboru. Bohužel slibně rozehranou sezónu zastavila první vlna omezení. Po prázdninách se dalo dohromady družstvo žen pro krajský přebor, ale po odehraných dvou zápasech skončila i tato soutěž.

Oddíl turistiky musel měnit termíny naplánovaných akcí, ale nakonec se podařilo uskutečnit všechny zájezdy. Vzhledem k opat-

řením jsme si tentokrát vybírali cíle většinou v oblasti Moravskoslezských Beskyd. Nechyběl ani pravidelný výlet pro děti, které se vypravily do zlínské ZOO.

Oddíl krasobruslení sbírá úspěchy pravidelně. Závodníci pravidelně bojují o vavříny na mistrovství ČR. Letos také o místo v reprezentaci ČR. Letošní rok vzal mladý krasobruslař cenné hodiny na ledové ploše, ale díky úzké spolupráci s KS Cieszyn se trenérům podařilo udržet děti na ledě co nejdéle. O hezká umístění na závodech v Polsku se postarali **Marcel Novák**, **Tereza Czerníková**, **Karolína Mžíková**, **Šarlota Ochmanová**, **Nella Kopecová**, **Karin Kenická** a **Andrea Wojtylová**.

Basketbalisté Slavoj Český Těšín v ročníku 2019/2020 nastupovali v Severomoravské lize mužů, která byla rozdělena na 2 skupiny po 7 mužstvech. Těšínští košíkáři prohráli v základní skupině pouze 1 x (vyhráli 11 zápasů) a to i přesto, že se během sezóny setkali s velkou marodkou a zraněními hráčů. Bohužel skupina o vítězství byla z důvodu koronaviru nakonec zrušena a českotěšínský tým tak přišel o možnost opět tuto soutěž vyhrát.

TJ Slavoj / (red)

V Českém Těšíně na špičkový badminton 43. ročník „Těšínského poháru 2021 - memoriálu Stanislava Krauze“

Prvoligové družstvo badmintonu
TJ Slavoj Český Těšín

Oddíl badmintonu Slavoj Český Těšín pořádá již 43. ročník Těšínského poháru, který se od roku 1995 hraje jako memoriál Stanislava Krauze. Těšínský pohár je zařazen do nejvyšší kategorie 5-ti GPA badmintonových turnajů pořádaných v České republice - jediny

této kategorie na Moravě. Tak jako každý rok očekáváme účast špičkových hráčů a hráček z první desítky aktuálního českého žebříčku, ale i hráče ze zahraničí. Pro domácí hráče TJ Slavoj Český Těšín turnaj nabízí příležitost sportovního a výkonnostního růstu a posunu v republikových žebříčcích. Naději k účasti v hlavní soutěži vkládáme hlavně do naší nastupující generace Partrika Míry, vítěze letošního Slovak Youth U17 Matěje Rzeplinského a vedoucího prvoligového oddílu Adama Szarzece. **Turnaj bude probíhat v nové městské Sportovní hale na Svojsíkově ulici ve dnech 10. - 11. ledna 2021, kvalifikace do hlavní soutěže začíná již v pátek 9. ledna 2021.** Pro příznivce badmintonu z našeho regionu se jedná o ojedinělou možnost vidět špičkovou hru předních českých hráčů. Doufáme, že koronavirová situace umožní turnaj odehrát na špičkové úrovni a za účasti diváků. Určitě si nenechte tuto příležitost ujít.

Miroslav Krauz,
Oddíl badmintonu TJ Slavoj Český Těšín
Foto: Archiv TJ Slavoj

8.1. - 10.1. 2021
Pátek 8.1. 12:00 Kvalifikace
Sobota 9.1. 9:00 Hlavní soutěž
Neděle 10.1. 8:00 Semifinále + Finale
Sportovní hala Svojsíková 2119 Český Těšín
www.badmintontesin.cz

43. ročník
TĚŠÍNSKÝ POHÁR
MEMORIÁL STANLEY KRAUZE
badmintonový turnaj kategorie
Grand Prix A

KOVOVA
ČESKÝ TĚŠÍN

ROK 2020 S HC VLCI ČESKÝ TĚŠÍN

Online trénink, na fotografii Jakub Filipec, foto Lukáš Filipec

Kanaďané v Českém Těšíně, foto Petr Andráško

Začátek roku 2020 probíhal ve slavnostní atmosféře, společně s našimi kamarády z Kanady, se kterými jsme strávili závěr loňského roku na turnaji a oslavami na Piaštovské věži. Pro nás i pro Kanadany to byl začátek velkého přátelství, které u mnohých rodin přetrvává dodnes. Poté nás překvapila první vlna koronaviru, která přerušila rozjetou sezónu těsně před jejím závěrem. Znemožnila nám tak uspořádat další ročník Turnaje bratří Vincourů, který nese jméno zakladatelů českotěšínské hokejové tradice. Děti ale makaly i nadále. Po celou dobu letní přípravy jsme měli pro děti nachystány online tréninky s fitness trenérkou Katkou. Po rozvolnění vládních opatření jsme se pak na poslední měsíc přesunuli zpátky do tělocvičny a začali využívat zázemí nové sportovní haly v Českém Těšíně. V letních měsících se nám podařilo pro děti zorganizovat hned několik akcí. Účastnily se jich děti všech věkových kategorií, společně se svými rodiči. Oblibu společných akcí dokládá hned ta první. Na společném výšlapu na Javorový a následném smažení vaječiny se nás sešlo přes stovku. Kromě výšlapu na Javorový jsme zvládli společné koupání na Těrlické přehradě, sportovní odpoledne na hřišti v Ropici nebo návštěvu nově otevřené Historické budovy Muzea Těšínska v Českém Těšíně. Jedinou akcí, kterou nám v letošním roce zhatilo počasí, byl plánovaný výlet na kolech.

Začátek přípravy na sezónu 2020/2021 prožili starší a mladší žáci na přelomu měsíce července a srpna na soustředění v blízkých Smilovicích. Kromě tréninků na suchu či v tělocvičně polykali také první tréninkové dávky na ledové ploše ve Werk aréně. Na ledovou plochu do Třince se postupně přidávaly všechny kategorie, jelikož ledová plocha na zimním stadioně procházela až do začátku října náročnou rekonstrukcí. Kromě Třince jsme využili také možnosti v Karvině a v Bohumíně. Kromě tréninků na ledě jsme trénovali také v tělocvičně a to nejenom ve sportovní hale, ale také v nové tělocvičně českotěšínského gymnázia. Ještě před startem ostré sezóny absolvovaly děti několik turnajů – druháčci odjeli na turnaj do Opavy, mladší žáci se pak utkali o medaile v Porubě a Rožnově a starší žáci v Orlové. Bohužel i do turnajů zasáhly zprůšňující se vládní nařízení a část z nich byla zrušena.

Stejně jako v létě pokračoval náš oddíl na podzim s mimo hokejovými aktivitami. Na začátku září se několik odvážných dětí zúčastnilo Čokoládové tretry a i přes nepřízeň počasí se dokázali David Fiačan a Vojta Kawulok probít do semifinálových bojů v Ostravě. Se Střediskem volného času Amos jsme připravovali kurz základů bruslení, společně s trenéry jsme

Nejlepší gólman turnaje mladších žáků v Porubě, na fotografii Matyáš Swienczek, foto Petra Nevelošová

První společný trénink na ledové ploše v Českém Těšíně v říjnu 2020, foto Lukáš Filipec

Turnaj mladších žáků v Porubě, na fotografii Adam Prunner, Amálie Prunnerová a Eliška Chlebusová, foto Lukáš Filipec

v polovině září navštívili víkendový pobyt osob ze Spolku pro podporu mentálně postižených v Bystřici, na kterém jsme zorganizovali sportovní odpoledne a následnou večerní diskotéku. Poslední společnou akcí byly Inline závody na sportovišti na ulici Frýdecké, které pořádala Správa účelových zařízení Český Těšín. Pak už jsme všichni vyhlíželi začátek nové sezóny, ze které jsme ovšem stihli odehrát pouze několik málo utkání. Bohužel už 12. října nám nařízení vlády znemožnilo trénovat a hrát. Najeli jsme opět na online tréninky a dvakrát týdně se potkávali přes počítač s fitness trenérkou Katkou. Věříme, že od nového roku 2021 se všechno spraví a děti se opět vrátí ke sportu plnohodnotně. Pokud máte doma malého chlapce či slečnu a chtěli byste se společně s nimi stát součástí naší hokejové rodiny, neváhejte nás kontaktovat na e-mailu nevelosova@centrum.cz nebo sledujte naše webové stránky www.hc-tesin.cz a sociální sítě, kde pravidelně zveřejňujeme informace k náboru nových hokejistů. Pro všechny, kteří by se chtěli zapojit ihned – tréninky přípravy probíhají na zimním stadionu v Českém Těšíně pravidelně každý čtvrtek od 17:30. Na první trénink stačí dětem teplé oblečení, zimní rukavice, brusle a přilba (nemusí být hokejová, stačí na kolo či lyže).

Petra Nevelošová, HC Vlci Český Těšín
Foto: Archiv HC Vlci Český Těšín

NÁBOR DO DĚTSKÉHO PĚVECKÉHO SBORU

Kdy: pondělí 18. ledna 2021 od 15:00 hodin v SVČ Amos

Pro koho: děti 1. – 5. tř., které mají rády zpěv a nebojí se kolektivu

Informace: 724 133 628

NOVINKA!

Středisko volného času Amos || Frýdecká 690/32, Český Těšín

PRŮKAZ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI BUDOVY

- Odborné posudky pro Nová Zelená Úsporám
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)

EMTEST spol. s r.o.
www.emtest.eu

558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Hrabinská 1951/50c, Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu

LIKVIDACE A VÝKUP AUTOVRAKŮ, VRAKOVISŤE

Prodej použitých náhradních autodílů: více než 100 000 demontovaných položek www.LevneVrakoviste.cz

300 vozů na ND stále skladem!

Veškeré značky r. v.: 1990-2010

AUTOVRAKOVISŤE PETŘVALD,

Ostravská 1836, 5 km z OV Radvanic - přímo na hl. tahu OV-KA
JIŽ 20 LET NA TRHU!

Výkup: 1 Kč za 1 kg VÁHY v TP
(STARŠÍ VOZY)

3000 Kč - 50 000 Kč

NOVĚJŠÍ VOZY, HAVAROVANÉ, NEPOJÍZDNÉ, OCENÍME INDIVIDUÁLNĚ

**EKO POTVRZENÍ PRO ÚŘAD
A ODVOZ VRAKU ZDARMA**

OBJEDNÁVKY TELEFONICKY:
608 215 711 nebo 608 710 044
email: info@levnevtrakoviste.cz

Nenechte se omezovat šedým zákalem

pro pojištěnce RBP (213) a ZPMV ČR (211)
vyšetření a operace ZDARMA

tesin@neovize.cz
+420 777 365 242

NeoVize
Oční klinika Český Těšín

Hellstein
www.hellstein.cz

Moderní čistírny odpadních vod

Bezúdržbový
provoz

Realizace
na klíč

od 69 000 Kč
cena bez DPH

www.vracimevodezivot.cz

mojeplazma

DAROVAT KREVNÍ PLAZMU ZNAMENÁ ZACHRÁNIT LIDSKÝ ŽIVOT

Transfúze krve či jejích složek je zapotřebí nejen při úrazech a operacích, ale také při léčbě závažných onemocnění jako je leukémie, krvácivé poruchy nebo onemocnění jater či ledvin. Krevní plazma totiž slouží jako výchozí surovina pro výrobu celé řady léků zachraňujících lidské životy, které jiným způsobem vyrobit nelze. Jejich spotřeba navíc každým rokem stoupá a dnes jsou tisíce nemocných lidí závislých na vaší pomoci. Plazma tvoří něco málo přes polovinu lidské krve a sama je z 90 % tvořena vodou. Proteiny v plazmě léčí šokové stavy, popáleniny, primární imunitní nedostatečnost, poruchy srážlivosti krve a mnoho dalších vážných nemocí.

Bezpečný a efektivní odběr lidské krevní plazmy k dalšímu zpracování (frakcionaci) provádí společnost UNICAPlasma Morava – Moje plazma.

Rozhodli jste se darovat krevní plazmu?

Každý dárcе prochází před darováním plazmy základním vyšetřením, při kterém se mu měří krevní tlak, tep a tělesná teplota. Před prvním darováním je vyšetření důkladnější.

Více informací o tom, jak darovat krevní plazmu najdete na:
WWW.MOJEPLAZMA.CZ

Vaše krevní plazma může pomáhat až po druhém odběru

Až po opakovaném negativním vyšetření, tedy při druhém odběru, při kterém se také ve vzorku neprokáže virové, putuje vaše plazma do frakcionačního závodu. Je tedy třeba provést minimálně dva odběry plazmy od jednoho dárce, aby bylo možné vyloučit možnou nákazu a postoupit plazmu k dalšímu zpracování.

Benefity darování krevní plazmy

Můžete také využít možnosti kompenzace svých nákladů spojených s darováním (ve výši až 700 Kč* za odběr). V našem centru je také možné darovat krevní plazmu bezpříspěvkově. Uplatnit zákonné benefity v podobě uvolnění ze zaměstnání s náhradou mzdy a snížení daňového základu o 3 000 Kč za každý úspěšný odběr.

Po odběru můžete odpočívat v příjemném prostředí s dobrou knihou, časopisem, připojení k Wi-Fi je pro dárce bezplatné. Zdarma máte k dispozici i drobné občerstvení.

ČESKÝ TĚŠÍN

MojePlazma
Nádražní 41
737 01 Český Těšín
tel.: 558 871 001
tesin@mojeplazma.cz

OSTRAVA

MojePlazma
Horní 266/73
700 30 Ostrava
tel.: 592 750 440
darovat@mojeplazma.cz

FRÝDEK-MÍSTEK

MojePlazma
8. pěšího pluku 85
738 01 Frýdek-Místek
tel.: 734 128 230
mistek@mojeplazma.cz

*Za předpokladu pravidelného dárcovství v intervalu 1 krát za 14 dní. Dle ustanovení §32 odst. 2 zákona 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, podle kterého za krev odebranou pro výrobu krevních derivátů a pro použití u člověka podle jiných právních předpisů a za její odběr nevzniká osobě, které byla krev odebrána, nárok na finanční ani jinou úhradu, s výjimkou účelné, hospodárné a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s odběrem její krve, o které tato osoba požádá, a to celkem do maximální výše 5 % minimální mzdy.

Českotěšínská nemocnice se dokáže postavit problémům čelem

Mimořádně těžký rok nemocnice v Českém Těšíně potvrdil jejímu vedení jednu důležitou věc. V nemocnici pracují lidé, kteří se dokážou postavit k problému čelem a nezklamou, když je potřeba nasadit maximální úsilí. V roce, kdy je hlavním tématem koronavirus, zde dokázali dokonce rozšířit rozsah péče a neslevit z plánovaných investic. Nejen o tom se rozpovídala předsedkyně představenstva Nemocnice AGEL Český Těšín MUDr. Barbora Zbránková.

Paní ředitelko, loňský rok byl jiný než všechny ostatní. Jak jste jej zvládli v českotěšínské nemocnici?

Loňský rok byl opravdu úplně jiný. Doba covidová je doba zlá a hlavně je třeba si uvědomit, že my v ní stále jsme. Stále musíme provoz nemocnice v těchto podmínkách zvládnout a díky mimořádnému nasazení našich zaměstnanců to i zvládáme.

Co bylo nejnáročnější?

Jestliže jsme si mysleli, že jaro je špatné, tak podzim nás přesvědčil o tom, že může být daleko hůř. Nejhorší období bylo v listopadu. I přes naplnění veškerých hygienických režimových opatření, které museli a musí naši zaměstnanci dodržovat, se nám nepodařilo nemocnici uchránit před nákazou. I tak jsme byli posledním zdravotnickým zařízením lůžkové péče v okrese, které epidemie postihla. Každé ráno jsme čekali, kolik nám přijde zaměstnanců na nepřetržité provozy a kolik nově pozitivně otestovaných pacientů budeme mít. To bylo z toho všeho asi nejhorší. Spadli jsme do systému plošného testování zaměstnanců i pacientů a opravdu jsme s velkým napětím očekávali výsledky.

Odhalila koronavirová epidemie i nějaké světlé stránky?

Ukázalo se, že máme skvělé zaměstnance. Museli zvládnout tuto náročnou dobu i na pracovních pozicích, na které nebyli zvyklí. Nebylo možné plánovat dlouho dopředu, protože se situace rychle měnila, zdravotníci pracovali napříč nemocnicí tam, kde bylo právě potřeba. Měli jsme jedno covidové oddělení, kde naši zdravotníci museli pracovat ve skafandrech, na velmi ztížených podmínkách a zvládl to skvěle. Všichni zaměstnanci, včetně nezdravotníků, se postavili k problému čelem, pracovali mnohdy do vyčerpání a za to jim moc děkuji.

Jaká je situace v nemocnici nyní na konci roku 2020?

Aktuálně klesají počty pozitivně testovaných zaměstnanců a už jen sporadicky se objevují pozitivně testovaní pacienti. Snažíme se, aby byly v provozu všechny ambulance, znovu jsme obnovili provoz na rehabilitačním oddělení, plníme lůžka následné péče.

Vrací se vše pomalu do normálu?

Ano, můžeme říct, že se vracíme do normálu, ale je otázka, jak dlouho nám tento jiný normál vydrží.

Zabrzdlila epidemie plánované investice, které by rozšířily nabídku v péči o pacienty?

Dobrou zprávou je, že se dění v letošním roce nijak nepromítlo do plánovaných investic. Co se týče investic do přístrojového vybavení, zdravotní techniky, tak běželo vše podle plánu. Na oddělení následné péče jsme nakoupili pomůcky

zlepšující rehabilitaci pacientů, na lůžkové rehabilitaci došlo k obměně vodoléčby, elektroterapie. Koupili jsme i čtyřkomorovou galvanickou lázeň, která rozšířila portfolio našich poskytovaných služeb. Při ohrožení covidovou epidemií jsme dokoupili koncentrátory kyslíku, které byly v tomto období velmi využívané. Co se týče investic města, tak se podařilo dokončit výměnu střešní krytiny na budově A a v závěru roku dochází ve stejné budově i k revitalizaci výtahu, což ocení zaměstnanci i pacienti.

Jaké jsou plány a cíle pro nemocnici na rok 2021?

Budeme jen doufat, že další vlna se už nepřipraví a my budeme moci pokračovat v nastavené práci, budeme moci vytvářet bezpečné prostředí pro naše pacienty a všechna lůžková oddělení pojedou v režimu, v jakém jsme byli zvyklí.

Adam Knesl, AGEL a.s.

Rodilí mluvčí vyučují na Obchodní akademii

Letos, stejně jako v loňském školním roce náš pedagogický tým opět doplnili rodilí mluvčí, kteří se s žáky setkávají a pracují v hodinách anglického a německého jazyka. Stephen Ashton je původem z Velké Británie a působí na naší škole od září. Je to velmi milý a sympatický pán, který studoval na technické škole v Totenhamu v Londýně a tomuto

zaměření se věnoval až do roku 2015. Tehdy se přestěhoval do České republiky a věnuje se výuce anglického jazyka. Bohužel prezenční výuka v tomto školním roce byla velmi krátká a my jsme neměli mnoho prostoru se s rodilým mluvčím blíže poznat. I přes tyto komplikace jsme vše společnými silami s našimi žáky zvládli a výuka s naší posilou po-

kračuje i během distanční formy studia. Hodiny německého jazyka pak obohacuje teprve 19 letá Maya z Německa. Teprve v červnu odmaturovala a rozhodla se angažovat v dobrovolnické službě prostřednictvím organizace Kulturweit. Maya mohla přijet až v říjnu, takže se prozatím se svými studenty osobně nepotkala a učí zatím jen online. Moc se ji

líbí, podílet se na přípravě hodin, samostatně tvořit úkoly, povídat si se žáky a účastnit se samotného vyučování. Těší se, až se bude moci setkat se studenty osobně ve škole a poznat krásy Českého Těšína.

*Mgr. Kateřina Skupinová,
Mgr. Renata Poloková, OA Č. T.
Foto: Obchodní akademie Č. T.*

AGEL Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická má za sebou třetí rok.

Střední zdravotní škola má za sebou třetí rok, který se od těch předchozích výrazně lišil. Také tato škola se musela podobně jako ostatní zařízení, přizpůsobit aktuálnímu dění v souvislosti s výskytem koronavirové pandemie. Po úspěšném a klidném začátku roku 2020, kdy škola nakoupila další kvalitní pomůcky pro odbornou výuku, ve spolupráci s městem Český Těšín zrekonstruovala další prostory v budově Základní školy Pod Zvonem na ulici Slovenská a připravila tak další kmenové třídy a odborné učebny, přišla pandemie a omezení. „Vzdělávání samozřejmě ovlivnila situace v rámci březnového a říjnového Nouzového stavu a uzavření škol s přechodem na distanční výuku. Díky IT vybavení školy jsme přechod na distanční výuku zvládli a mohli tak pokračovat ve vzdělávání distanční formou. Škola musela omezit celou řadu aktivit v rámci jak výuky, tak i dalších společných aktivit žáků. Zrušili jsme např.

lyžařské kurzy, exkurze, školní výlety a veškeré hromadné, dříve naplánované akce školy. Bohužel jsme prozatím museli pozastavit i projekt ERASMUS+, v rámci kterého jsou naplánovány výjezdy žáků k praktické výuce do zdravotnických zařízení mimo ČR. Distanční výuka je obtížná jak pro pedagogy, tak pro žáky, a hlavně pro žáky prvních ročníků.“ vysvětluje ředitel školy Ing. Bc. Vladimír Janus. Pedagogům a žákům nejvíce chyběl osobní kontakt a možnost interakce. Někteří z žáků našli také kladné stránky distanční výuky a to, že mají více spánku ráno. Uznávají však, že když nad sebou nemají školní řád a režim, nedonutí se k efektivní výuce v domácím prostředí, kde je rozptýluje mnoho zajímavých věcí. Pedagogové se snaží vymýšlet kreativní způsoby výuky tak, aby studenti bavila i takto na dálku. „Rozjeli jsme Moodle a žáci mohou opakovaně plnit cvičné testy a tím se učit novým vědomos-

tem, zoom hodiny žáci velmi oceňují, protože se více naučí s pedagogem než samostudiem, můžou se přímo zeptat na věci, které jim nejsou jasné, a dokonce i ústní zkoušení probíhá touto formou,“ přibližuje zástupkyně ředitele PhDr. Karin Delongová. Při podzimním uzavření škol bylo všechno trochu jednodušší. Studenti i pedagogové si osvojili možnosti výuky na dálku, takže uzavření škol se na vědomostech žáků negativně neprojevilo. Někteří se naučili lépe dodržovat termíny, připojovat se včas na online výuku. Jiní zase a je jich opravdu minimum, nepochopili, že online výuka nejsou prázdniny. Celý rok 2020 byl však skromný na mimoškolní a dobrovolnické aktivity. Studenti se spolu s pedagogy těší, až budou moci vyrazit v rámci výuky na exkurze zajímavých měst nebo až budou moci ti nejlepší odjet na Erasmus+. Také jim chybí společné projekty se seniory nebo návštěvy zajímavých osobností ve škole. V tomto netypickém období reagovali někteří žáci na výzvy pomoci ve zdravotnických a sociálních zařízeních a pomáhali pečovat o nemocné. V roce 2021 škola plánuje rozšíření stávající střední školy o otevření dvou tříd SŠ v celkovém počtu cca 60 žáků. Na Vyšší odborné škole pak otevření 1. ročníku denního studia v počtu cca 20 žáků. Nově bude možnost kombinované formy studia VOŠ – Diplomovaná všeobecná sestra s plánovaným počtem 20 přijatých studentů. „Rok 2020 byl smutný, bez akcí, bez návštěv odborníků z praxe, bez zajímavých exkurzí. V roce 2021 se těšíme, že bude líp, že zase budeme moci organizovat mnoho besed, výletů, stáží, exkurzí, akcí, které budou prospěšné, jak pro žáky a studenty, tak pro pedagogy a v neposlední řadě i pro naše pacienty, o které se staráme v našich nemocnicích AGEL,“ zmiňuje zástupkyně ředitele PhDr. Karin Delongová.

(red) Foto: Archiv AGEL a.s.

Když veterán pomáhá

Rok 2020 byl pro výjezdovou jednotku dobrovolných hasičů z Českého Těšína - Mostů jako obvykle pestrý. V počtu výjezdů jsme nedosáhli ani poloviny předchozího roku, na různorodost si však nemůžeme stěžovat. Naše jednotka byla povolána k čerpání vody, odstranění stromů a hlavně k požárům a likvidacím obtížného hmyzu. S naším trambusem, cisternou – veteránem z roku 1978, jsme úspěšně zasahovali u více než desítky požárů, což je téměř shodný výkon jako počet zásahů na likvidaci bodavého hmyzu. Mezi největší zásah loňského roku lze považovat požár plynových zásobníků na čerpací stanici v ulici Karvinské, kde naše jednotka dojela jako druhá. Zde zasahovalo 7 našich členů s dvěma vozidly, cisternovou automobilovou stříkačkou – trambusem a dopravním automobilem Ford. Aktuálně výjezdovou jednotku tvoří 23 členů a průměr-

ně vyjíždíme do 7 minut od vyhlášení poplachu v počtu 4 členů. Do roku 2021 bychom chtěli popřát, co nejméně starostí a co nejvíce radostí.

Marcel Dal, velitel družstva SDH Č. T. – Mosty
Foto archiv SDH Český Těšín – Mosty

Vedení města porušuje zákon o obcích

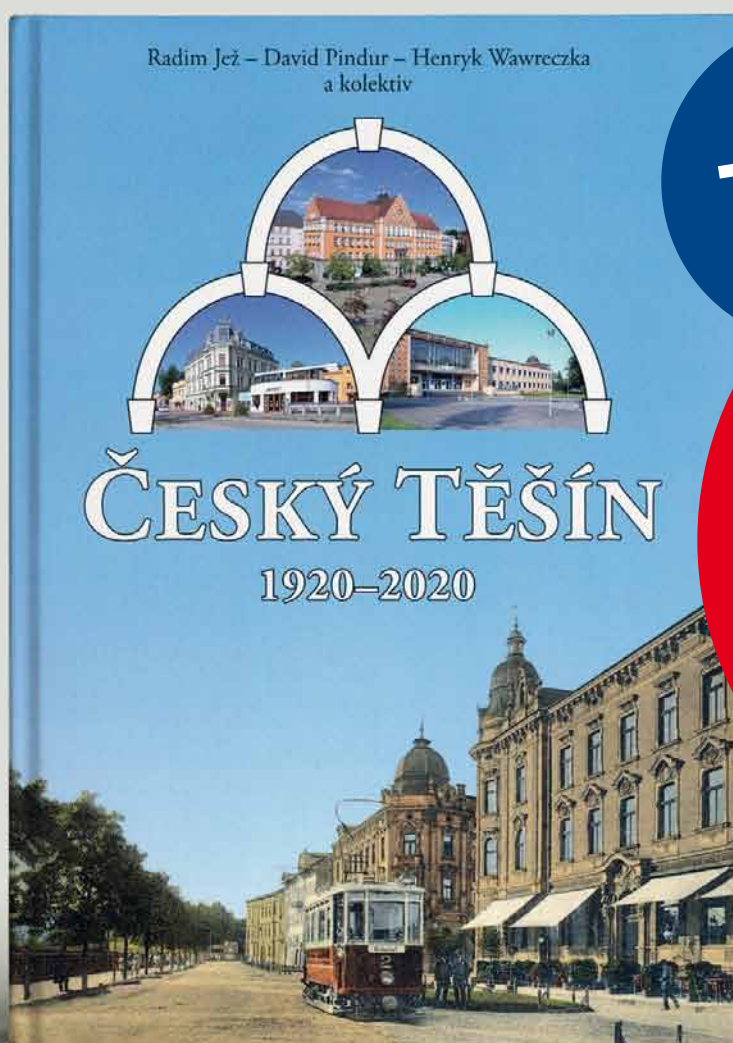
Podle zákona má zastupitel právo na veškeré informace potřebné k rozhodnutí o věcech veřejných, a to bez jakéhokoli omezení. Vedení města však zastupitelům upírá nezbytné informace, aby se mohli rozhodnout zodpovědně.

Nevíme, co v případě projektu na Centrální dopravní terminál město tají, když nechce poskytnout zastupiteli korespondenci s poskytovatelem dotace a poskytnutí váže podpisem zachování mlčenlivosti. Přece korespondence ve veřejné správě není tajná! Požadavek na podpis mlčenlivosti je nezákonný a případné osobní údaje lze začernit.

Milan Pecka, zastupitel ODS

KNIHA O STOLETÉ HISTORII ČESKÉHO TĚŠÍNA V PRODEJI

ČESKÝ TĚŠÍN 1920–2020

749 Kč

Podrobná odborná monografie obsahuje nejen stoletou historii města Český Těšín, ale také informace o vývoji levobřežní části historického města Těšína před jeho rozdělením v roce 1920.

11 autorů
792 stran
3 300 g

Knihu si můžete koupit v Turistickém informačním centru Štefánikova 17/27 (v budově kina Central) nebo poštou na dobírku.

Závazné objednávky a informace o možnostech vyzvednutí knihy:

Tel.: +420 720 043 697

E-mail: info@ic-tesin.cz

